И ПРАВА 10.12 № 2

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 250 (5924) | 29 кастрычніка 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

Працоўныя нашай радзімы актыўна рыхтуюцца да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

Партыя Леніна—Сталіна вырасціла сотні і тысячы лепшых людзей, здольных быць кіраўнікамі першай у свеце дзяржавы рабочых і сялян.

Аддаць свае галасы лепшым сынам і дочкам нашай соцыялістычнай радзімы—такое жаданне ўсяго совецкага народа.

ЗАДАЧЫ РАЙКОМАЎ ПАРТЫІ Ў ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІІ

У Сталінскай Канстытуцыі запісана, што комуністычная партыя з'яўляецца перадавым атрадам працоўных у іх барацьбе за ўмацаванне і развіццё соцыялістычнага ладу і прадстаўляе кіруючае ядро ўсіх арганізацый працоўных як грамадскіх, так і дзяржаўных. Роля партыі як палітычнага правадыра рабочага класа, як кіруючага ядра ўсіх арганізацый працоўных, асабліва вырастае зараз, калі ідзе нябачаная палітычная мабілізацыя мас.

Партыя ідзе да выбараў у Вярхоўны Совет СССР кроўна звязаная з беспартыйнымі масамі, абапіраючыся на масы, разам з імі выстаўляючы кандыдатаў. Партыйныя арганізацыі ўзначальваюць арганізацыйную і агітацыйную работу ў выбарчай кампаніі. Ад размаху гэтай работы, ад якасці нашай агітацыі будзе залежаць поспех прадстаячых выбараў. Выбары з'яўляюцца экзаменам для кожнай партыйнай арганізацыі на палітычную боездольнасць, на ўменне арганізоўваць масы, на блізасць да мас. Адсюль зразумела, наколькі адказны зараз задачы кожнага партыйнага камітэта. **Кожны райком партыі павінен кіраваць выбарчай кампаніяй на сваёй тэрыторыі.** Як вядома, у прадзелы адной выбарчай акругі звычайна ўваходзіць некалькі раёнаў. На ўсе раённыя партыйныя арганізацыі ўскладаецца адвольная адказнасць за ход выбарчай кампаніі.

На Надзвычайным VIII З'ездзе Советаў таварыш Сталін папярэджваў партыйныя арганізацыі **супроць самацёку ў выбарчай кампаніі**, супроць надзей на тое, «што ўсё будзе прадастаўлена ў гатовым выглядзе, у парадку адміністратыўных распараджэнняў». Ад кожнай раённай партыйнай арганізацыі зараз, як ніколі, патрабуецца ўмела расставіць партыйныя сілы, **забяспечыць усюды большэвіцкі ўплыў**, выкарыстаць увесь арсенал масавай работы, каб яшчэ больш умацаваць сувязь партыі з беспартыйнымі. Кожны райком абавязан выкарыстаць увесь свой апарат, свой актыў, усіх комуністаў сваёй арганізацыі, каб мабілізаваць сазнанне, пачуцці насельніцтва на карысць лепшых людзей краіны, выстаўляемых кандыдатамі ў дэпутаты.

Далёка не ўсе партыйныя арганізацыі ўжо зразумелі свае палітычныя задачы ў час выбарчай кампаніі. Яшчэ ў многіх раёнах адчуваецца самацёк у падрыхтоўцы да выбараў. У Саратаве на ўскраінах горада да палітычнай работы па выбарчай кампаніі прыцягнуты маладзікавыя, слабыя пярвічныя арганізацыі, не маючыя кадраў вопытных агітатараў. І не дзіўна таму, што на ўскраінах Саратава ўжо прабуюць свае сілы варожыя элементы. З'явіліся «манашкі», агітуючыя хатніх гаспадынь супроць наведвання гурткоў, у якіх вывучаецца выбарчы закон.

Кожны райком, кожная партыйная арганізацыя павінны памятаць: там, дзе яны хоць-бы на нязначны час паслабляюць сваю работу, там, дзе няма сістэматычнай большэвіцкай агітацыі і прапаганды, ствараецца магчымасць для актывізацыі ворагаў.

Жывое слова большэвізма пранікае зараз у самыя глухія куткі. Растлумачэнне выбарчага закона прыняла масавы, сапраўды ўсенародны характар. Але справа, зразумела, не толькі ў колькасці гурткоў і агітатараў. Кожны райком партыі, калі ён хоча дабіцца сапраўды сур'ёзных поспехаў у агітацыі, павінен стварыць невялікую групу **праверанных, падрыхтаваных агітатараў**, выдатна ведаючых Канстытуцыю, выбарчы закон і ўмеючых змагацца за справу комуністычнай партыі. Самы шкодны метад падбору агітатараў— гэта падбор пачкамі. Ад такога метада яшчэ па гэты дзень не адмовіліся вельмі многія райкомы. Трэба спыніць захапленне «тысячнымі» атрадамі агітатараў, не праверанных, не вывучаных райкомам.

Рашае **якасць** агітацыі, яе партыйная накіраванасць, яснасць і пераканаўчасць. Большэвіцкая агітацыя заўсёды адрозніваласа **ідэйнай насычанасцю**, прастатой і яснасцю. Аб усім гэтым трэба падумаць, асабліва зараз, калі нашу агітацыю слухаюць мільёны людзей, часта палітычна мала падрыхтаваных. Агітатар, які не ўмее **ясна і проста** адказаць на пастаўленае пытанне, які путае выбаршчыка — такі агітатар палітычна шкодны. Статыстыкай такога роду агітатараў няма чаго хваліцца!

Гэтымі днямі на сходзе партыйнага актыва Кіеўскай арганізацыі сакратары райкомаў хваліліся лічбамі тысяч агітатараў, якія пасылаліся з горада ў сельскія раёны. Хваліліся тысячамі гурткоў. Але, на жаль, не вельмі многія маглі сказаць аб якасці агітацыі, аб тым, **што** за людзі агітуюць і **як** агітуюць. Шматлікія факты гавораць аб тым, што пры падборы агітатараў некаторыя райкомы праяўляюць выключную палітычную бясклопатнасць. У Сталінскім раёне Краснаярска ў агітатары трапілі былыя калчакаўцы. Дрэнна з падборам агітатараў і з агітацыйна-прапагандысцкай работай у Куйбышаўскай вобласці.

Задачы райкомаў партыі не абмяжоўваюцца толькі агітацыяй. Падрыхтоўка да выбараў звязана з велізарнай арганізацыйнай работай, адказнасць за якую нясуць партыйныя камітэты, партыйныя арганізацыі. Адна з сур'ёзных арганізацыйных задач — гэта падбор участковых выбарчых камісій. Шырока разгорнутая палітычная работа на выбарчым участку павінна забяспечыць стопроцантную яўку выбаршчыкаў. Адсюль ясна, як важна старанна падбіраць людзей ва ўчастковыя выбарчыя камісіі. На жаль, на вачах у некаторых райкомаў ва ўчастковыя выбарчыя камісіі трапляюць чужакі, варожыя нам людзі. У Некоўзскім раёне, Яраслаўскай вобласці, у асобныя ўчастковыя выбарчыя камісіі пранікл і былыя белыя афіцэры. У Старабельскім раёне, Данецкай вобласці, сярод кандыдатаў у старшыні ўчастковай выбарчай камісіі аказаўся чалавек, які адбыў пяцігадовае зняволенне за разбазарванне калгаснай маёмасці. У гэтым-жа раёне быў намечан кандыдатам ва ўчастковую выбарчую камісію чалавек, асуджаны судом на дзесяць год і ўцёкшы з месца зняволення. Палітычна непрыглядны твар таго райкома, які дапускае ва ўчастковыя выбарчыя камісіі чужакоў і ворагаў.

На адказнасці райкома ляжыць і падбор даверанных асоб на ўчасткі — людзей, на якіх ускладаецца агітацыйная работа па правядзенню намечанага кандыдата ў дэпутаты. У даверанныя асобы павінны трапіць лепшыя з лепшых партыйных і непартыйных большэвікоў, якія ёсць у раёне. На пярвічныя партыйныя арганізацыі на заводах, у калгасах, у соўгасах, МТС, на сельскія тэрытарыяльныя партыйныя арганізацыі і палітаддзелы чыгунак, воднага транспарту ўскладаецца абавязак — падабраць у дапамогу ўчастковай даверанай асобе актыў як з ліку комуністаў, так і беспартыйных. За арганізаваны падбор гэтага актыва таксама адказвае раённы камітэт партыі.

Лепш, чым калі-б там ні было, райкомы партыі павінны паставіць інфармацыю аб жыцці сваіх арганізацый, аб жыцці прадпрыемстваў, аб тым, што робіцца на выбарчых участках. Добра робяць тыя райкомы партыі, якія ўводзяць зараз спецыяльны інстытут пазаштатных інфарматараў. Такімі інфарматарамі з'яўляюцца ў першую чаргу агітатары райкома, працуючыя на выбарчых участках.

Выбарчая кампанія павінна паслужыць у кожнай партыйнай арганізацыі магутнейшым штуршком для ажыўлення ўсёй партыйна-масавай работы, для таго, каб насыціць ідэйным зместам партыйнае жыццё, каб шырэй ахапіць палітычным уплывам беспартыйныя масы, узняць якасць прапаганды і агітацыі. Кожная партыйная арганізацыя абавязана ўжо зараз падумаць над мерапрыемствамі, якія дапамогуць умацаваць велізарную палітычную актыўнасць беспартыйных мас. Неабходна выкарыстаць гэту актыўнасць, каб замацаваць вакол партыйнай арганізацыі новыя слаі беспартыйнага актыва, які ўзнімаецца ў працэсе выбарчай кампаніі.

Ажыўленне, пануючае ў партыйных арганізацыях, велізарны палітычны ўздым у краіне трэба выкарыстаць, каб узняць на новую ступень усе віды, усе галіны партыйнай работы, яшчэ сільней умацаваць сувязі комуністаў з беспартыйнымі, яшчэ шчыльней згуртаваць шырокія масы працоўных вакол партыі Леніна—Сталіна і яе Сталінскага Цэнтральнага Камітэта.

«ПРАВДА».

Таварышы Сталін, Молатаў і Варашылаў у прэзідыуме ўсесаюзнай нарады работнікаў МТС і зямельных органаў з кіраўнікамі партыі і ўраду.

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ ПА ВЫБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ СССР

ПРАЦОЎНЫЯ БССР ВЫЛУЧАЮЦЬ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ ЛЕПШЫХ СЫНОЎ РАДЗІМЫ, БЕЗЗАВЕТНА АДДАНЫХ СПРАВЕ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

* * *

БАРЫСАЎСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

ТРАКТАРЫСТЫ ПРЫЯМІНСКАЙ МТС НАМЕЦІЛІ КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА тав. БЕЛОВА І. П.

БАРЫСАЎ, 28 красавіка. (БЕЛТА). У канторы Прыямінскай МТС сабраліся на перадвыбарчы сход трактарысты, рабочыя і служачыя МТС. Першае слова прадастаўляецца рабочаму МТС тав. Голубу.

— Наша слаўная Чырвоная Армія, часці Беларускай ваеннай акругі стаяць на варце свяшчэнных рубяжоў нашай соцыялістычнай радзімы, — гаворыць тав. Голуб. — Я прапаную вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза камандуючага Беларускай ваеннай акругай камандарма 1-га ранга тав. Белова І. П.

Сабраўшыяся сустрэлі гэту прапанову бурнымі апладысментамі.

Горача падтрымлівае прапанову Голуба трактарыст Палонін.

Агульны сход аднадушна пастанавіў вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза тав. Белова Івана Панфілавіча, прасіць тав. Белова даць сваю згоду балатыравацца па Барысаўскай выбарчай акрузе.

АСІПОВІЦКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

РАБОЧЫЯ, ІТР І СЛУЖАЧЫЯ ПАРАВОЗНАГА ДЭПО СТАНЦЫІ АСІПОВІЧЫ БЕЛАРУСКАЙ ЧЫГУНКІ НАМЕЦІЛІ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА Іосіфа Вісарыёнавіча СТАЛІНА і Елісея Іванавіча ГАРАЧОВА і ў Совет Нацыянальнасцей Аўгуста Іванавіча МЕЗІСА

Рэзалюцыя агульнага схода рабочых, ІТР і служачых паравознага дэпо ст. Асіповічы Беларускай чыгункі.

Мы — рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя паравознага дэпо станцыі Асіповічы Беларускай чыгункі ў колькасці 237 чалавек, абмеркаваўшы пытанне аб выстаўленні кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, вылучаем кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза любімага правадыра народаў краіны Советаў і працоўных усяго свету, вернага прадаўжальніка справы Леніна, геніяльнага тварца новай Канстытуцыі, натхніцеля і арганізатара соцыялістычных перамог — таварыша Сталіна.

Мы таксама аднагалосна вылучаем кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза Гарачова Елісея Іванавіча — камандзіра РСЧА, актыўнага ўдзельніка грамадзянскай вайны, тройчы ўзнагароджанага ордэнам Чырвонага сцяга за баявыя заслугі.

Кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей мы вылучаем тав. Мезіса Аўгуста Іванавіча — старога большэвіка, члена ваеннага Совета Беларускай Ваеннай Акругі, армейскага камісара другога ранга, ордэнаносца.

Мы просім любімага правадыра таварыша Сталіна, а таксама тав. Гарачова даць сваю згоду балатыравацца ў дэпутаты Совета Саюза, а тав. Мезіса ў Совет Нацыянальнасцей па Асіповіцкай выбарчай акрузе.

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя—Канстытуцыя пераможнага соцыялізма!

Няхай жыве комуністычная партыя і правадыр народаў любімы і дарагі таварыш Сталін!

МАГІЛЕЎСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

МАГІЛЕЎСКАЯ ФАБРЫКА ШТУЧНАГА ВАЛАКНА ІМЯ КУЙБЫШЭВА НАМЕЦІЛА СВАІМІ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА таварыша СТАЛІНА і тт. КАГАНОВІЧА, ЕЖОВА, ШМІДТА, А КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ РАБОТНІЦУ ФАБРЫКІ ЛІСУНОВУ Ніну Пятроўну

РЭЗАЛЮЦЫЯ АГУЛЬНАГА СХОДА РАБОЧЫХ І ІНЖЫНЕРНА-ТЭХНІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ МАГІЛЕЎСКАЙ ФАБРЫКІ ШТУЧНАГА ВАЛАКНА ІМЯ КУЙБЫШЭВА

(Прысутнічала 800 чалавек)

Мы, рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі Магілеўскай фабрыкі штучнага валакна імя Куйбышэва, сабраўшыся для абмеркавання кандыдатур дэпутатаў у Вярхоўны Совет, свае першае слова любві і адданасці звяртаем да таго, хто даў нам самую дэмакратычную ў свеце Сталінскую Канстытуцыю, самае шчаслівае жыццё, да таго, чыё сэрца б'ецца ў клопатах аб народным шчасці, — да вялікага, мудрага правадыра таварыша Сталіна, нашага сонца, нашай радасці, нашай надзеі.

Ворагі народа, прэзрэнныя здраднікі радзімы, прадажныя фашысцкія сабакі — трацкісты, зіноўеўцы, бухарынцы, буржуазныя нацыяналісты—прабавалі адабраць у нас заваёвы Вялікага Кастрычніка, пазбавіць нас шчаслівага жыцця. Але яны пралічыліся. Магутна і непахісна дыктатура рабочага класа. Вялікі і магутны народны гнеў. Адточан меч пролетарскай дыктатуры, і ўсякі, хто адважыцца падняць сваю крывавую лапу на нашу краіну, будзе зцёрты з твару зямлі.

Мы, рабочыя і работніцы, інжынерна-тэхнічныя работнікі, служачыя Магілеўскай фабрыкі штучнага валакна, аднадушна выстаўляем кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза ад Магілеўскай выбарчай акругі вялікага правадыра народаў, таварыша Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна і яго бліжэйшых саратнікаў: Лазара Майсеевіча Кагановіча, Нікалая Іванавіча Ежова, а таксама Героя Совецкага Саюза акадэміка Отто Юльевіча Шмідта, які, не шкадуючы сваіх сіл, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна, аддае ўсе свае веды, усю сваю энергію справе рэволюцыі. З яго імем звязана слаўнае заваяванне Арктыкі, гістарычнае заваяванне Паўночнага полюса.

Отто Юльевіч Шмідт — легендарны «лёдавы камісар» — у самыя цяжкія хвіліны праяўляў большэвіцкую настойлівасць і заўсёды выходзіў пераможцам, таму што ён з'яўляецца выхаванцам вялікага Сталіна.

Мы просім таварыша Сталіна, а таксама яго саратнікаў таварышаў Кагановіча, Ежова, Отто Юльевіча Шмідта даць сваю згоду балатыравацца ў дэпутаты Совета Саюза па Магілеўскай выбарчай акрузе.

Агульны сход вылучае кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей па Магілеўскай выбарчай акрузе лепшую стаханаўку фабрыкі, актыўную грамадскую работніцу, адданую дачку совецкага народа Ніну Пятроўну Лісунову.

Агульны сход просіць тав. Лісунову даць сваю згоду балатыравацца ў дэпутаты Совета Нацыянальнасцей па Магілеўскай выбарчай акрузе.

ВІЦЕБСКАЯ СЕЛЬСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

Аб'яднаны агульны сход калгаснікаў і калгасніц сельскагаспадарчых арцеляў імя Варашылава і «Новы свет» намеціў кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза таварыша І. В. СТАЛІНА і тт. К. Е. ВАРАШЫЛАВА, Н. І. ЕЖОВА, А. А. ВОЛКАВА, А. Ф. КАВАЛЁВА

Сход вылучыў кандыдатамі ў дэпутаты Совета Нацыянальнасцей тт. ЛЯВІЦКАГА А. М. і ВЛАСЕНКАВА К. П.

РЭЗАЛЮЦЫЯ АБ'ЯДНАНАГА АГУЛЬНАГА ПЕРАДВЫБАРЧАГА СХОДА КАЛГАСАЎ ІМЯ ВАРАШЫЛАВА і «НОВЫ СВЕТ», МІХАЛЕЎСКАГА СЕЛЬСОВЕТА, ВІЦЕБСКАГА РАЁНА.

(Прысутнічала 300 чалавек)

Калгаснікі і калгасніцы сельгасарцеляў імя Варашылава і «Новы свет», Міхалеўскага сельсовета, Віцебскага раёна, сабраўшыся для абмеркавання кандыдатур у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, першае сваё слова, слова гарачай любві і адданасці зварачаюць да таго, хто даў нам шчаслівае, заможнае і культурнае жыццё, — да нашага роднага бацькі, друга і настаўніка таварыша Сталіна.

З велізарнай радасцю мы рыхтуемся да знамянальнага дня 12 снежня, калі будзем у першы раз выбіраць па новай Сталінскай Канстытуцыі ў вышэйшы орган совецкай улады — Вярхоўны Совет СССР. Мы гарым адзіным жаданнем, адзінай воляй выбраць у Вярхоўны Совет СССР самых лепшых, самых адданых людзей нашай квітнеючай радзімы. Усіх нас яднае адна думка, адно імкненне — яшчэ мацней, яшчэ цясней згуртавацца вакол нашай комуністычнай партыі, вакол нашага любімага правадыра Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Уважліва абмеркаваўшы пытанне аб вылучэнні кандыдатур у дэпутаты Совета Саюза Вярхоўнага Совета СССР, мы, калгаснікі і калгасніцы сельгасарцеляў імя Варашылава і «Новы свет», аднадушна рашылі вылучыць нашым першым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза нашага дарагога бацьку, нашага вялікага друга і правадыра таварыша Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Мы просім таварыша Сталіна даць сваю згоду балатыравацца па нашай Віцебскай сельскай выбарчай акрузе.

Мы пастанавілі таксама вылучыць нашым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза бліжэйшых саратнікаў Вялікага Сталіна —нашага любімага наркома абароны, правадыра Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, першага маршала Совецкага Саюза таварыша Варашылава Кліменція Ефрэмавіча і кіраўніка слаўных чэкістаў, бязлітасна громячых ворагаў совецкага народа, таварыша Ежова Нікалая Іванавіча.

Мы таксама вылучаем нашымі кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза кіраўніка большэвікоў Беларусі, выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. Волкава Аляксея Аляксеевіча і старшыню Соўнаркома БССР тав. Кавалёва Афанасія Фёдаравіча. Мы просім таварышоў Варашылава, Ежова, Волкава, Кавалёва даць сваю згоду балатыравацца па нашай Віцебскай сельскай выбарчай акрузе.

Абмеркаваўшы пытанне аб вылучэнні кандыдатур у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей, мы аднадушна рашылі вылучыць нашымі кандыдатамі ў дэпутаты Совета Нацыянальнасцей выконваючага абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б тав. Лявіцкага Аляксея Міхайлавіча і намесніка старшыні калгаса імя Варашылава тав. Власенкава Кірылу Патапавіча. Тав. Власенкаў бязмежна адданы справе партыі Леніна—Сталіна, ён будзе дастойным дэпутатам у Совет Нацыянальнасцей ад нашай выбарчай акругі.

Агульны сход просіць таварышоў Лявіцкага і Власенкава даць сваю згоду балатыравацца ў Совет Нацыянальнасцей па нашай Віцебскай сельскай выбарчай акрузе.

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя!

Няхай жыве комуністычная партыя!

Няхай жыве наш дарагі, любімы правадыр Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

ЛЕПЕЛЬСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

КАЛГАСНІКІ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ «ЖЭРЫНА» ВЫЛУЧЫЛІ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА ТАВАРЫШОЎ І. В. СТАЛІНА, М. І. КАЛІНІНА, Е. І. ПАПКОВУ

ЧАШНІКІ, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Перадвыбарчы сход у калгасе «Жэрына» паказаў значна ўзросшую палітычную актыўнасць і свядомасць калгасных мас.

Першай выступіла на сходзе калгасніца Папкова Феня Філімонаўна. Яна заявіла: «Я ад усёй душы буду галасаваць за нашага вялікага, любімага, роднага таварыша Сталіна. Ён павінен быць першым дэпутатам усяго народа ў Вярхоўным Совеце. Адначасова я прапаную вылучыць кандыдатам ў дэпутаты Совета Саюза старшыню нашага калгаса Елізавету Ігнатаўну Папкову, якая ўмела вядзе барацьбу за ажыццяўленне сталінскага лозунга — зрабіць усіх калгаснікаў заможнымі».

Калгаснікі пастанавілі вылучыць кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза ад Лепельскай выбарчай акругі таварышоў Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна, Міхаіла Іванавіча Калініна і Елізавету Ігнатаўну Папкову.

У ПРЭЗІДЫУМЕ ЦВК СССР

27 кастрычніка адбылося пасяджэнне Прэзідыума ЦВК СССР.

На гэтым пасяджэнні старшынствуючы тав. М. І. Калінін уручыў ордэны камандзірам Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, узнагароджаным за выдатныя поспехі ў баявой, палітычнай і тэхнічнай падрыхтоўцы.

Узнагароду атрымалі палкоўнік т. Памошчнікаў, маёр тав. Кліч, лейтэнанты тт. Антаненка, Бузылёў, капітан Вітэ і інш.

Ад імя групы доблесных танкістаў Чырвонай Арміі, атрымаўшых ордэны, выступіў старшы лейтэнант тав. Вайноўскі, які выказаў падзяку ўраду.

— Нашы грозныя машыны, даверанныя нам рабочым класам краіны соцыялізма, — сказаў ён, — знаходзяцца ў баявой гатоўнасці.

Яны будуць бязлітасна граміць ворага, калі ён пасмее напасці на граніцы Совецкага Саюза.

Ад узнагароджаных лётчыкаў, ваенных інжынераў і ваенных тэхнікаў з кароткім словам зварачаецца да тав. Калініна ваенны тэхнік 3 ранга тав. Лазараў. Ён гаворыць аб адданасці чырвоных лётчыкаў соцыялістычнай радзіме, гатовых у любы момант выступіць на абарону рубяжоў СССР.

Затым узнагароды былі ўручаны майстрам авіяцыйнага завода № 1, узнагароджаным за паспяховую работу ў справе асваення новай авіяцыйнай тэхнікі і ўмацавання баявой магутнасці чырвонага паветранага флота, а таксама былому начальніку палярнай станцыі вострава Дзіксон т. Баравікову, чырвонафлотцу тав. Папкову, інжынеру тав. Стокліцкаму і інш.

Тав. М. І. Калінін павіншаваў таварышоў з узнагародай і пажадаў ім далейшых поспехаў у рабоце на карысць соцыялістычнага грамадства.

На гэтым-жа пасяджэнні Прэзідыум ЦВК СССР зацвердзіў пастанову ВЦВК і Соўнаркома РСФСР «Аб адмене абмежаванняў у касацыйным абскарджанні прыгавароў і рашэнняў народных судоў».

Прэзідыум ЦВК СССР зацвердзіў т. Успенскага В. А. членам транспартнай калегіі Вярхоўнага суда СССР.

Тэлеграмы тт. КАЛІНІНА і ЛІТВІНАВА

ПРАГА. Д-ру Эдуарду Бенешу — прэзідэнту Чэхаславацкай рэспублікі.

Маю гонар ад імя народаў Совецкага Саюза і свайго ўласнага вітаць Вас і чэхаславацкі народ у дзень 19-годдзя існавання незалежнай Чэхаславацкай рэспублікі.

Шчыра жадаю Чэхаславацкай рэспубліцы пастаяннага працвітання і поспехаў.

КАЛІНІН.

ПРАГА. Д-ру Камілу Крофта — міністру замежных спраў Чэхаславацкай рэспублікі.

Горача вітаю Вас у дзень 19-годдзя існавання незалежнай Чэхаславацкай рэспублікі. Глыбока ўпэўнен, што шчасліва існуючыя адносіны шчырай дружбы паміж нашымі краінамі і надалей будуць развівацца таксама паспяхова на карысць іх народаў і ўсеагульнага міру.

ЛІТВІНАЎ.

ПЛЕНУМ КАГАНОВІЦКАГА ГОРРАЙКОМА ПАРТЫІ

Гэтымі днямі адбыўся пленум Кагановіцкага горрайкома партыі (Менск). Пленум зняў з работы намесніка сакратара райкома Пятрухіна за правал партыйна-масавай работы. Тайным галасаваннем пленум выбраў выконваючым абавязкі сакратара райкома **Савіцкага Парфена Пятровіча**, працаваўшага да гэтага інструктарам Варашылаўскага горрайкома КП(б)Б.

Тав. Савіцкі нарадзіўся ў 1904 годзе ў сям'і селяніна-бедняка. У 1922 годзе Савіцкі ўступіў у ЛКСМ, а ў 1927 годзе — у члены КП(б)Б. Да 1931 года тав. Савіцкі працаваў на нізавой совецкай, гаспадарчай і партыйнай рабоце. З 1931 па 1934 год вучыўся ў Комвузе Беларусі імя Леніна. Пасля сканчэння Комвуза працаваў рэдактарам шматтыражкі ВКСГШБ імя Леніна. У 1935 годзе быў прызначан інструктарам Варашылаўскага горрайкома партыі.

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ ПА ВЫБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ СССР

ПРАЦОЎНЫЯ БССР ВЫЛУЧАЮЦЬ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ ЛЕПШЫХ СЫНОЎ РАДЗІМЫ БЕЗЗАВЕТНА АДДАНЫХ СПРАВЕ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

Менская сельская выбарчая акруга

КАЛГАСНІКІ УЗДЗЕНСКАГА РАЁНА ВЫЛУЧЫЛІ КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА ЛЕПШАГА ПАГРАНІЧНІКА

Аляксандра Міхайлавіча АБРАМАВА

Рабочыя і служачыя МТС, калгаснікі калгасаў імя Сталіна, Камяноцкага сельсовета, «Іскра калектывізацыі», Зенькавіцкага сельсовета, «Першамайск», Сямёнавіцкага сельсовета і «Каменка», Каменскага сельсовета, аднагалосна вылучылі кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза лепшага пагранічніка Цімкавіцкага чырвонасцяжнага пагранатрада тав. Абрамава Аляксандра Міхайлавіча.

Выступленне ТОЛСТАГА Владзіміра Дзімітравіча

(КАЛГАСНІК КАЛГАСА «ІСКРА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ»)

Народ нашай шчаслівай краіны соцыялізма бязмежна любіць нашых слаўных чэкістаў-пагранічнікаў. Народ любіць нашу слаўную непераможную Чырвоную Армію. Народ ганарыцца нашымі слаўнымі пагранічнікамі Чырвонай Арміі. Я прапаную вылучыць кандыдатуру ў дэпутаты Совета Саюза па Менскай сельскай выбарчай акрузе аднаго з лепшых чэкістаў-пагранічнікаў старшыну Цімкавіцкай чырвонасцяжнай пагранзаставы тав. Абрамава Аляксандра Міхайлавіча, які неаднаразова ўзнагароджан за самаадданую ахову совецкіх рубяжоў, за ўзорную баявую і палітычную падрыхтоўку байцоў-пагранічнікаў.

РЭЗАЛЮЦЫЯ АГУЛЬНАГА СХОДА КАЛГАСНІКАЎ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ „ІСКРА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ“

(НА СХОДЗЕ ПРЫСУТНІЧАЛА 350 ЧАЛАВЕК)

Абмеркаваўшы велізарнейшай палітычнай важнасці пытанне аб вылучэнні кандыдата ў дэпутаты Совета Саюза, мы, калгаснікі калгаса «Іскра калектывізацыі», працоўныя аднаасобнікі і настаўнікі Зенькавіцкай НСШ, аднадушна вылучаем кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза лепшага чэкіста-пагранічніка, старшыну Цімкавіцкай чырвонасцяжнай пагранзаставы Аляксандра Міхайлавіча Абрамава і просім яго даць згоду балатыравацца кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза па Менскай сельскай выбарчай акрузе.

Вылучаючы лепшага пагранічніка ў дэпутаты Совета Саюза, мы гэтым самым выражаем бязмежную любоў і давер'е нашым слаўным чэкістам-пагранічнікам, нашай слаўнай непераможнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Ад шчырага сэрца мы вітаем любімага наркома тав. Ежова, на чале з якім НКВД па-майстэрску выяўляе і знішчае ўсіх праклятых ворагаў народа.

Няхай жыве дарагі сталінскі нарком дзяржаўнай безапаснасці тав. Ежоў!

Няхай жывуць нашы слаўныя чэкісты-пагранічнікі!

Няхай жыве вялікі Сталін!

АБРАМАЎ АЛЯКСАНДР МІХАЙЛАВІЧ

Абрамаў Аляксандр Міхайлавіч — старшына заставы Цімкавіцкага чырвонасцяжнага пагранатрада. Нарадзіўся ў 1911 годзе, член ВКП(б) з 1932 г., рускі, рабочы. З 1922 па 1928 г. — батрак-пастух. З 1928 г. па 1933 г. — рабочы Свірбуда. З 1933 г. і па гэты час — у пагранатрадзе. Мае чатыры заахвочванні, узнагароды за добрую палітпадрыхтоўку байцоў, добрую работу заставы і за самаадданую абарону граніц нашай радзімы.

Сход жонак камандзіраў Чырвонай Арміі сумесна з работніцамі Менска

28 кастрычніка ў канцэртнай зале менскага Дома Чырвонай Арміі адбыўся сход жонак камандзіраў часцей Чырвонай Арміі сумесна з работніцамі прадпрыемстваў і хатнімі гаспадынямі Менска, прысвечаны выбарам у Вярхоўны Совет СССР.

Сход паслаў прывітальную тэлеграму першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета таварышам Сталіну і Варашылаву. Удзельнікі схода звярнуліся з пісьмом да ўсіх жанчын горада Менска, заклікаючы іх па-баявому ўключыцца ў выбарчую кампанію.

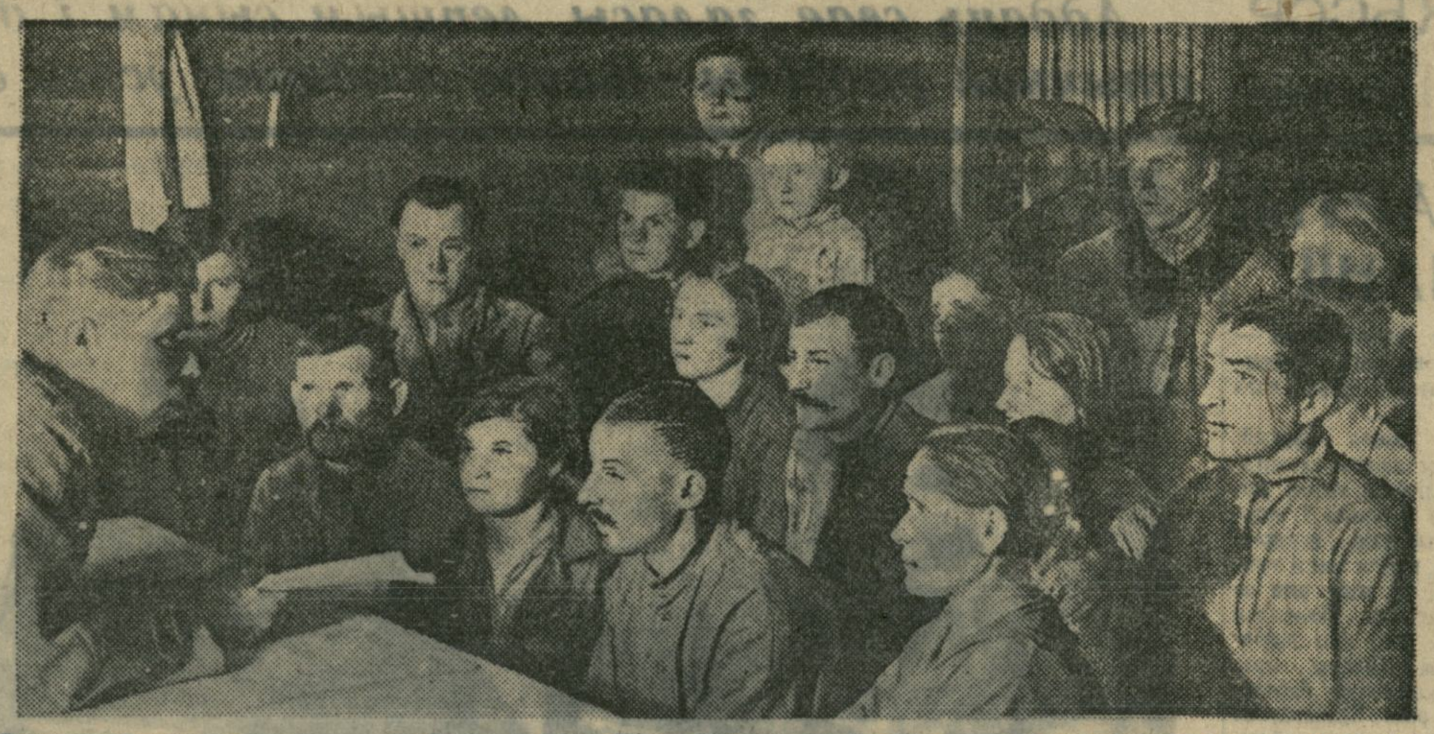

Вывучэнне новага выбарчага закона ў калгасе імя Леніна, Менскага раёна. Заняткамі кіруе прапагандыст т. Цішкевіч.
Фота Е. Сямашка (БСФ).

РЭЧЫЦКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

Агульны перадвыбарчы сход рабочых, спецыялістаў і служачых Хойніцкай МТС, леспрамгаса, палітасветустаноў, медыцынскіх работнікаў, калгаснікаў калгаса «Праца», комуністаў і комсамольцаў мястэчка Хойнікі намецілі кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза

таварыша СТАЛІНА тт. МОЛАТАВА, ВАРАШЫЛАВА, КАЛІНІНА, ЕЖОВА, БЛЮХЕРА і ВОЛКАВА выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б

(З рэзалюцыі схода, на якім прысутнічала 500 чалавек)

Мы, рабочыя, спецыялісты і служачыя МТС, леспрамгаса, работнікі палітасветустаноў, медыцынскія работнікі, калгаснікі калгаса «Праца», комуністы і комсамольцы мястэчка Хойнікі аднадушна намячаем кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза Вярхоўнага Совета СССР па Рэчыцкай выбарчай акрузе любімага правадыра народаў—прадаўжальніка справы Маркса—Энгельса—Леніна — нашага вялікага Сталіна.

Мы аднадушна намячаем кандыдатамі ў Совет Саюза лепшых саратнікаў таварыша Сталіна, непахісных большэвікоў партыі Леніна—Сталіна тт. Л. М. Кагановіча, М. І. Калініна, В. М. Молатава, К. Е. Варашылава, Н. І. Ежова і В. К. Блюхера, а таксама выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б А. А. Волкава. Мы просім таварыша Сталіна, тт. Кагановіча, Калініна, Молатава, Ежова, Блюхера і Волкава даць сваю згоду балатыравацца па Рэчыцкай выбарчай акрузе ў дэпутаты Совета Саюза.

Няхай жыве наш вялікі правадыр, друг і бацька таварыш Сталін!

Няхай жыве комуністычная партыя большэвікоў, партыя Леніна—Сталіна!

ГОМЕЛЬСКАЯ ГАРАДСКАЯ І СЕЛЬСКАЯ ВЫБАРЧЫЯ АКРУГІ

АГУЛЬНЫ СХОД ГОМЕЛЬСКАГА ПАРАВОЗНАГА ДЭПО НАМЕЦІЎ КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

ФІНАГЕНАВА Міхаіла Цімафеевіча

КАЛГАСНІКІ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ», КАСЦЮКОЎСКАГА СЕЛЬСОВЕТА, НАМЕЦІЛІ КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

ВАРАБ'ЕВА Аляксандра Максімавіча

На прадпрыемствах Гомеля і ў радзе калгасаў раёна адбыліся перадвыбарчыя сходы па пытанню аб вылучэнні кандыдатаў у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР.

Рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя паравознага дэпо вагоннага ўчастка і майстэрняў сувязі ў колькасці больш 1.000 чал. намецілі ад Гомельскай гарадской выбарчай акругі кандыдатам у дэпутаты ў Совет Нацыянальнасцей Фінагенава Міхаіла Цімафеевіча, сына калгасніка, працуючага зараз старшынёй Гомельскага горсовета.

Калгаснікі сельгасарцелі «Інтэрнацыянал», Касцюкоўскага сельсовета, намецілі ад Гомельскай сельскай выбарчай акругі кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей беспартыйнага рабочага-капельшчыка паравоза-вагонарамонтнага завода, знатнага стаханаўца з 38-гадовым вытворчым стажам Вараб'ёва Аляксандра Максімавіча.

БАРЫСАЎСКАЯ ГАРАДСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

РАБОЧЫЯ І СЛУЖАЧЫЯ БАРЫСАЎСКАЙ ЗАПАЛКАВАЙ ФАБРЫКІ ІМЯ КІРАВА НАМЕЦІЛІ КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

ЖУРАНКОВУ Екацярыну Сяргееўну

З рэзалюцыі агульнага паўтаратысячнага схода рабочых і служачых запалкавай фабрыкі імя Кірава.

Мы, рабочыя, інжынеры, тэхнікі і служачыя запалкавай фабрыкі імя Кірава сабраліся на сход, каб на аснове Сталінскай Канстытуцыі і «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» абмеркаваць пытанне аб вылучэнні кандыдата ў дэпутаты Совета Нацыянальнасцей ад Барысаўскай гарадской выбарчай акругі.

Мы аднадушна рашылі намеціць кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей лепшую стаханаўку, ініцыятара стаханаўскага руху на фабрыцы, зараз вылучаную майстрам цэха, адданую справе рабочага класа **Журанкову Екацярыну Сяргееўну** і просім яе даць сваю згоду балатыравацца па Барысаўскай гарадской выбарчай акрузе.

АГІТАТАРЫ ЗРЫВАЮЦЬ ЗАНЯТКІ

Слуцкі горсовет на выбарчыя ўчасткі вылучыў агітатараў і прапагандыстаў. Працоўныя горада віталі гэтае мерапрыемства, але хутка расчараваліся. Вылучаныя агітатары і прапагандысты вельмі часта зрываюць заняткі гурткоў па вывучэнню выбарчага закона.

Вось, агітатар тав. Духан кіраваў гуртком на адным выбарчым участку. Ён правёў першыя заняткі і на гэтым спыніў работу. Зараз Духан выехаў са Слуцка, а на яго месца ніхто не назначан.

Не лепш становішча і на астатніх выбарчых участках.

К.

НАШ ПЕРШЫ ДЭПУТАТ таварыш СТАЛІН

Па ўсёй БССР з надзвычайным уздымам праходзяць сходы выбаршчыкаў, прысвечаныя вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР. З велізарным уздымам і натхненнем дэманструюць працоўныя Совецкай Беларусі сваю адданасць вялікай партыі Леніна—Сталіна, сваю бязмежную любоў да правадыра народаў таварыша Сталіна.

Сваім першым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза рабочыя, калгаснікі, навуковыя работнікі, служачыя, студэнты, камандзіры і чырвонаармейцы вылучаюць таго, хто вывеў СССР на светлы шлях да комунізма, хто вядзе краіну ад перамогі да перамогі — вялікага і мудрага настаўніка і друга таварыша Сталіна.

Адзіным парывам, велізарнай любоўю і адданасцю праніклнуты шматлікія пісьмы і прывітанні таварышу Сталіну з усіх канцоў Совецкай Беларусі.

— З Вашым імем, таварыш Сталін, звязаны велізарныя перамогі соцыялізма, шчаслівае і радаснае жыццё шматмільённага совецкага народа. Вы, як бацька, клапоціцеся аб шчасці ўсяго працоўнага народа. Мы горача дзякуем нашу любімую комуністычную партыю і Вас, таварыш Сталін, які ператварылі нашу краіну ў магутную квітнеючую дзяржаву, — пішуць рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі **Гомельскага шклозавода імя Сталіна.**

— Наша Беларуская рэспубліка, як і ўся краіна Советаў, квітнее пышным цветам радасці і шчасця. Вы, наш дарагі настаўнік і бацька, вучыце нас, як трэба любіць нашу слаўную радзіму, як выкрываць і бязлітасна знішчаць ворагаў народа. Жывіце доўгія годы на страх ворагам і на радасць усяму працоўнаму чалавецтву! Мы будзем бязмерна шчаслівы, калі Вы згодзіцеся балатыравацца па нашай акрузе, — гаворыцца ў прывітальным пісьме рабочых і інжынерна-тэхнічнага персанала **Віцебскага станкабудаўнічага завода «Комінтэрн».**

— Першае слова любві і ўдзячнасці мы накіроўваем да таго, хто даў нам шчаслівае і светлае жыццё, хто даў нам самую дэмакратычную ў свеце Канстытуцыю, хто з'яўляецца творцам беларускай дзяржаўнасці. Беларускі народ ніколі не забудзе найвялікшай дапамогі, аказанай яму пад Вашым непасрэдным кіраўніцтвам. Мы з радасцю аддадзім свае галасы за свайго правадыра, настаўніка і бацьку—вялікага Сталіна,— пішуць рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі **Бабруйскага дрэваапрацоўчага камбіната.**

— Беларускі народ надзвычай удзячан Вам, вялікі правадыр, за бацькоўскія клопаты аб ім. Пад Вашым кіраўніцтвам Совецкая Беларусь стала магутным фарпостам на Заходніх рубяжах Совецкага Саюза. Вы прывялі ўвесь працоўны народ нашай вялікай радзімы да соцыялістычнага грамадства, — гаворыцца ў прывітанні таварышу Сталіну ад рабочых, калгаснікаў, комуністаў, комсамольцаў і беспартыйных **мястэчка Хойнікі.**

Працоўныя абяцаюць вялікаму правадыру выкрываць і граміць трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў і шкоднікаў, якія імкнуцца адабраць у народа заваёванае ім шчаслівае і радаснае жыццё.

На перадвыбарчых сходах працоўных

ВЫСТУПЛЕННЕ КАЛЕШКА Леаніда Сямёнавіча

(ІНЖЫНЕР ГОМЕЛЬСКАГА ШКЛОЗАВОДА ІМЯ СТАЛІНА)

Таварышы, совецкая ўлада прынесла ўсім нам шчаслівае і радаснае жыццё. На гэтым месцы, дзе цяпер знаходзіцца наш завод, было калісьці непралазнае балота. Толькі совецкая ўлада змагла за кароткі час стварыць такія велізарнейшыя прадпрыемствы, як наша. За 20 год выраслі і людзі. Я сам быў беспрытульным, працаваў грузчыкам. Што было-б са мной, каб не совецкая ўлада... А вось цяпер — я інжынер.

У Вярхоўны Совет СССР мы павінны выбраць лепшых сыноў партыі Леніна—Сталіна. Рабочыя Гомсельмаша намецілі кандыдатуру тав. Кагановіча. **(Бурныя апладысменты).** Я прапаную падтрымаць гэту кандыдатуру — вылучыць Лазара Майсеевіча Кагановіча кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза ад Гомельскай выбарчай акругі. **(Бурныя апладысменты).**

І. ЧАРНЯЎСКІ

СТАНОВІШЧА СЯЛЯН У БЕЛАРУСІ ДА ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

Да Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі Беларусь з'яўлялася калоніяй Расійскай імперыі. Народы, насяляўшыя тэрыторыю Беларусі, падвяргаліся падвойнаму ўціску — жорсткай эксплаатацыі беларускімі, польскімі, рускімі і іншымі памешчыкамі, капіталістамі і кулакамі, і цярпелі нацыянальны ўціск. Па геніяльнай характарыстыцы Леніна, Расія да Кастрычніцкай рэвалюцыі была турмой народаў. Беларускі народ падзяліў горкі турэмны лёс з іншымі народамі, якія прыгняталіся рускім царызмам.

Велізарныя багацці Беларусі былі адабраны ў яе народа. Асноўныя багацці — лясы і землі належалі невялікай кучцы эксплаатататараў. Дзве трэці зямельных угоддзяў належалі памешчыкам і буйным уладарам і толькі адна трэцяя частка горшай зямлі належала сялянам. Адзін князь Вітгенштэйн толькі па Менскай губерні меў звыш 100 маёнткаў з колькасцю зямлі ў 711 тыс. дзесяцін. Радзівіл меў 150 тысяч дзес. зямлі, Патоцкі — 120 тыс. дзес. і т. д.

Як размяркоўваліся землі ў Беларусі да рэвалюцыі, можна паказаць на прыкладзе наступных даных. У 1905 годзе 16.2 тыс. прыватных зямельных уласнікаў мелі звыш 4.8 млн. дзес. зямлі. У ліку іх быў 91 уласнік, якім належала 2 млн. дзес., або па 22.9 тыс. дзес. у сярэднім на кожнага.

З другога боку, было каля 9 проц. беззямельных сялян і да 40 проц. малазямельнай беднаты. На 796.2 тыс. сялянскіх двароў прыпадала 7.9 млн. дзес. зямлі. З гэтай колькасці 35 проц., каля 2.8 млн. дзес., належала кулакам. Прычым беднякі і серадзнякі карысталіся такой зямлёй, з якой палова была неўрадлівай, а другая палова малаўрадлівай.

З 1905 па 1917 год становішча не змянілася ў карысць працоўнага сялянства. Дыферэнцыяцыя сялянства з года на год расла. З аднаго боку, вылучалася нязначная кучка эксплаататараў, якая прыбірала да сваіх рук усё большую і большую колькасць зямель, расло кулацтва; з другога боку, велізарныя масы сярэдняга сялянства разараліся, пераходзілі ў беднату і ператвараліся ў паўпераў.

Становішча сялянства напярэдадні Кастрычніцкай рэвалюцыі можна паказаць на наступным прыкладзе. Па даных дынамічнага абследавання сялянскіх гаспадарак па Беларусі ў 1917 годзе, з агульнай колькасці 7.353 гаспадарак, ахопленых абследаваннем, 9.8 проц. зусім не мелі пасеву. З пасевам ад 0.1 да 1 дзес. было 6.6 проц. і з пасевам ад 1 да 4 дзес. — 53.3 проц. гаспадарак. Як відаць, пераважная маса сялян да 1917 года была канчаткова разарана або стаяла на мяжы поўнага разарэння.

У Беларусі было звыш 200 тыс. батракоў, якія выкарыстоўваліся памешчыкамі і кулакамі, як дармовая сіла. Батракі працавалі на памешчыкаў і кулакоў за мізэрнае ўтрыманне. Гэта была нічым неабмежаваная бесчалавечная эксплаатацыя. Як правіла, асноўная частка батракоў была непісьменнай, іх рабочы дзень дасягаў 18 гадзін і больш.

Сялян душыла церазпалосіца. З агульнай колькасці 169.080 гаспадарак па Менскай губерні, якія карысталіся надзельнай зямлёй, 160.910 гаспадарак мелі церазпалоснае карыстанне. Селянін, які меў надзел у 2—3 дзесяціны, меў 10 і больш раздробленых кавалкаў зямлі.

Дробная сялянская гаспадарка вялася на вельмі нізкім узроўні тэхнікі. Асноўнымі прыладамі апрацоўкі зямлі ў бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарках была саха і драўляная барана. Сярод бедных сялян да рэвалюцыі была вялікая частка бясконных. Па ваенна-конскаму перапісу 1906 года ў Менскай губерні было 23.3 проц. бясконных сялян. У Віцебскай губерні — 21.8 проц., у Магілеўскай — 15.8 проц. бясконных гаспадарак. Бясконнасць да 1917 года значна ўзрасла. Адсутнасць каня стварала ўмовы для закабалення селяніна кулаком і памешчыкам і вяла да апрацоўкі зямлі ўручную, матыкамі.

Надзвычайна нізкая агратэхніка, церазпалосіца і трохполле прыводзілі да нізкіх ураджаяў і вялі да сістэматычных недародаў. Але і з гэтых мізэрных ураджаяў добрая доля ішла на падаткі і зборы, на пагашэнне пазык і ліхвярскіх кабальных крэдытаў кулацтву. Казна, памешчыкі і кулакі грабілі сялян рознымі спосабамі.

У сялян-сераднякоў, не гаворачы ўжо аб беднаце, нехапала хлеба да паловы зімы, бедната-ж літаральна галадала. Бедната і серадзнякі сваё галоднае існаванне падтрымлівалі прымессю ў хлеб кары, мякіны, моху і іншых нягодных да яды сурагатаў. Галадалі і вымiралі цэлыя вёскі.

Страшэнным няшчасцем для працоўнага сялянства была сталыпінская рэформа. Яна была накіравана на тое, каб узмацніць існуючы лад, каб дагадзіць памешчыкам, замацаваць рэшткі прыгонніцкай кабалы і з другога боку — садзейнічаць стварэнню класа капіталістаў у сельскай гаспадарцы.

Ленін пісаў, што «Пад рэфармаваннем Расіі Сталыпін разумеў такую перамену, каб у вёсцы асталіся толькі задаволеныя памешчыкі, задаволеныя кулакі і жываглоты ды раздробленыя, забітыя, бездапаможныя і бяссільныя батракі»[1]). Вось геніяльнае вызначэнне сутнасці сталыпіншчыны.

Сталыпінскія хутары шырока ўкараняліся на Беларусі. Да 1917 года па Менскай губерні было 14.6 тыс. хутароў, па Магілеўскай — 30.5 тыс., па Віцебскай — 44.1 тыс. хутароў. Па Беларусі было звыш 20 проц. сялянскіх гаспадарак перавезена на хутары.

«Мы адзначым пакуль, — пісаў Ленін, — што адзіны, зусім рэальны рэзультат сталыпінскай ломкі ёсць галадоўка 30 мільёнаў. І яшчэ невядома, ці не навучыць рускі народ, сталыпінская ломка, **як трэба** праводзіць больш рашучую ломку. Вучыць яна гэтаму бяссрэчна. Ці навучыць — пажывем, убачым»[2]). Нам цяпер вядома, што вышла так, як прадракаў Ленін.

Сталыпінская рэформа вяла пераважную масу сялян да няўхільнага разарэння. Працоўныя сяляне аказвалі рэзкае супраціўленне сталыпіншчыне, аж да паўстанняў. Закабаленыя крэдытамі на стварэнне хутароў, сяляне асуджаліся на немінучае разарэнне. «Яны б'юцца на хутарах, як рыба аб лёд: яны прадаюць увесь хлеб на тое, каб сабраць узнос у банк: яны заўсёды ў даўгу: пакутуюць адчайна: жывуць, як жабракі: іх **праганяюць** з хутароў за **няўзнос платы,** і яны ператвараюцца канчаткова ў бяздомных бадзяг»[3]).

Вёска была мачахай для беднага і сярэдняга сялянства. Вострае малазямелле, галеча, голад і разарэнне гналі сялян з роднага краю ў Амерыку, Сібір і ў іншыя краі. У Сібір перасялілася з Беларусі 642 тыс. сялян, у Амерыку—80 тыс. Але і там іх чакала тая-ж галеча і голад, тая-ж эксплаатацыя і разарэнне.

Імперыялістычная вайна давяла сялян да поўнага разарэння. Рабочыя рукі былі забраны на фронт, на вайну за інтарэсы памешчыкаў і капіталістаў, прыгнятаўшых сялян. Беларусь была зрыта акопамі, нямецкія акупанты спустошалі палі і знішчалі сёлы на тэрыторыях цэлых губерняў. Апрача мабілізаваных на фронт мужчын, працаздольныя жанчыны, падросткі і старыя мабілізоўваліся на рыццё акопаў.

Сельская гаспадарка імкліва падала ўніз, пасеўныя плошчы скарачаліся, пагалоўе жывёлы знішчалася вайной. Становішча сялян рабілася бязвыхадным.

Увесь цяжар вайны лёг на плечы рабочых і сялян. Сялянства было разарана канчаткова. Дзесяткі тысяч сем'яў, асуджаныя на галодную смерць і пагібель, уцякалі з сваіх наседжаных месц, ратуючыся ад вайны. Жабрацкае, бяспраўнае становішча сялян усугубілася ваеннай разрухай. Сярод сялян узмацнілася бражэнне незадаволенасці, патрабаванне зямлі суправаджалася патрабаваннем міру.

Лютаўская рэвалюцыя ашукала надзеі сялян на зямлю. Часовы ўрад клапаціўся аб ахове зямельнай уласнасці Вітгенштэйнаў, Радзівілаў, Патоцкіх. Эсэры, меншавікі і беларускія нацдэмы стараліся ўсімі мерамі ўтрымаць сялянства ад самаўласнага захопу памешчыцкіх зямель, прапануючы чакаць Устаноўчага Сабрання. Нацдэмы прабавалі адарваць беларускі народ ад рабочага класа і працоўных Расіі, раздрабіць сілы пролетарыята і яго саюзніка — беднейшага сялянства. Але працоўныя сяляне, праз Менскі Камітэт сялянскага саюза, кіруемага партыяй большэвікоў у асобе тав. Фрунзе, адказалі нацдэмам, меншавікам і эсэрам, што гэтыя лакеі памешчыкаў і капіталістаў не з'яўляюцца прадстаўнікамі беларускага народа, не могуць і не маюць права выражаць яго інтарэсы.

Большэвікі растлумачвалі сялянам сутнасць контррэвалюцыйнай палітыкі Часовага ўрада, меншавікоў, эсэраў і нацыянал-дэмакратаў, усё больш заваёўвалі сялянства на свой бок. Вялікая заслуга ў справе заваявання сялянства, арганізацыі аграрнага і нацыянальнага руху ў Беларусі належыць лепшым ленінцам М. В. Фрунзе, Л. М. Кагановічу, А. Ф. Мяснікову, якія ў 1917 годзе працавалі ў Беларусі.

Незадаволенне сялян расло. Дзякуючы рабоце большэвікоў па ўсёй Беларусі пачаліся сялянскія паўстанні. Партыя большэвікоў заклікала сялян самім, не чакаючы Устаноўчага Сабрання, захопліваць памешчыцкія землі.

«Мы звярачаемся таму да сялян, да ўсёй сялянскай беднаты, усёй Расіі — узяць сваю справу ў свае ўласныя рукі і рушыць яе наперад».

«Мы заклікаем зрабіць гэта не марудзячы, не чакаючы Устаноўчага Сабрання, не звярачаючы ўвагі на рэакцыйныя міністэрскія забароны, ставячыя палкі пад калёсы рэвалюцыі»[4]). Так пісаў таварыш Сталін у «Правде» ў красавіку 1917 года.

Пасля ліпеньскіх дзён сялянскія паўстанні з захопам памешчыцкіх зямель значна ўзраслі. Рабочыя і бяднейшае сялянства рашуча выступілі супроць карнілаўшчыны, цэнтр якой знаходзіўся ў Беларусі, у горадзе Магілеве. Да восені паўстанні ў Беларусі набылі шырокі размах. Толькі на працягу аднаго верасня ў Менскай губерні было 57 сялянскіх паўстанняў. У такой-жа меры сялянскія паўстанні ахапілі Віцебскую і Магілеўскую губерні. Да сялянскіх паўстанняў далучыліся паўстанні салдат, па сутнасці тых-жа сялян, толькі ў салдацкіх шынелях.

Блізасць фронта спрыяла росту сялянскіх паўстанняў. Сялянскімі паўстаннямі кіравалі большэвіцкія арганізацыі і рабочыя горада Масквы і Петраграда, якія знаходзіліся ў палках, размешчаных у Беларусі.

Часовы ўрад прабаваў «задаволіць» патрабаванні паўстаўшага сялянства пасылкай карных экспедыцый у вёскі. Але «карныя экспедыцыі адыгралі роль масла, падлітага ў агонь. Апошнія надзеі рассеяліся, як дым, і сялянскае паўстанне запалала ва ўсёй краіне, абкружаючы вогненымі кольцамі губернскія цэнтры»[5]).

Да рабочай рэвалюцыі і сялянскага паўстання далучыўся нацыянальна-вызваленчы рух.

Пролетарыят на чале з партыяй большэвікоў, кіруемы Леніным і Сталіным, узначаліў сялянскі і нацыянальны рух і ў саюзе з беднатой у кастрычніку 1917 года пераможна выступіў супроць капіталістаў, памешчыкаў і кулакоў. Толькі Кастрычніцкая рэвалюцыя пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі дала сялянам зямлю і свабоду. Толькі пры дапамозе вялікага рускага пролетарыята беларускі народ упершыню ў гісторыі заваяваў сабе права дзяржаўнасці, паспяхова ажыццявіў яго.

Ініцыятарам і арганізатарам Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі з'яўляецца правадыр рабочага класа і ўсіх працоўных любімы таварыш Сталін.

[1]) Ленін, т. XVI, выд. 3-е, стар. 14.

[2]) Ленін, т. XVI, выд. 3-е, стар. 14.

[3]) Ленін, т. XVI, выд. 3-е, стар. 455.

[4]) Сталін «На путях к Октябрю», стар. 19.

[5]) Гісторыя грамадзянскай вайны ў СССР, т. I, стар. 241.

ЗА ПРАВА НЯСЕННЯ СТАЛІНСКАЙ ВАХТЫ

СЛАЎНЫЯ ВАРТАВЫЯ СОВЕЦКІХ ГРАНІЦ

ЗЛЁТ САМЫХ МУЖНЫХ

Ноччу з 6 на 7 лістапада ўся неабсяжная Совецкая краіна будзе заліта агнямі вялікіх урачыстасцей, на пышных вечарах, поўных радасці і весялосці, будзе падагульвацца працоўнымі пройдзены дваццацігадовы гераічны шлях. У гэты час на граніцу з кожнай заставы выйдзе нарад з самых лепшых, мужных сыноў соцыялістычнай радзімы — пагранічнікаў, якія ўсёй сваёй папярэдняй службай заваявалі права несці сталінскую вахту. Як і заўсёды, на любым адрэзку совецкай граніцы — будзь то на сопках Далёкага Ўсхода, ці ў карэльскіх лясах, у горах Кіргізіі, ці на палескіх балотах, — усюды будзе пільным насцярожанае вока чырвонага пагранічніка.

Быць адным з удзельнікаў сталінскай вахты — найвялікшы гонар для кожнага пагранічніка.

Ініцыятарамі перадкастрычніцкага спаборніцтва на права нясення сталінскай вахты з'яўляюцца слаўныя далёкаўсходнія пагранічнікі з Градэкаўскага чырвонасцяжнага пагранічнага атрада. Яны звярнуліся да ўсіх пагранічнікаў Совецкага Саюза з пісьмом аб разгортванні спаборніцтва. Іх заклік знайшоў жывейшы водгук і тут, за тысячы кіламетраў ад іх, на заходняй граніцы. Партыйныя і непартыйныя большэвікі граніцы, мужныя чэкісты, краса і гордасць совецкага народа, адказалі на заклік канкрэтнымі справамі.

Моцныя і непахісныя заходнія рубяжы Совецкага Саюза! Пагранічныя заставы, раскіданыя сярод палескіх балот, лясоў, уздоўж беларускіх рэк, поўны кіпучага баявога жыцця. Паміж байцамі, падраздзяленнямі, заставамі ідзе гарачае соцыялістычнае спаборніцтва на першынства па ахове дзяржаўных граніц, на лепшыя паказальнікі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Як сыны сваёй радзімы, яе поўнаправўныя грамадзяне, пагранічнікі пільна ахоўваюць граніцы і днём і ноччу, і ў летнюю гарачыню, і ў асеннія дажджы, і ў зімовыя завеі; шчыльна звязаныя з усёй краінай, яны жывуць яе поўнакроўным жыццём. Разам з усімі працоўнымі Совецкага Саюза яны энергічна рыхтуюцца да гістарычных дат — 20-годдзя Вялікага Кастрычніка і выбараў у Вярхоўны Совет Саюза ССР.

У зале, дзе адбываўся злёт выдатнікаў і ўдарнікаў пагранічных і ўнутраных войск НКВД Беларускай акругі, сабраліся лепшыя людзі заходняй граніцы. Прыехаўшыя з розных застаў, з аддаленых куткоў БССР, маладыя, энергічныя, са слядамі загару, рысамі набытай вытрыманасці і моцнай сілы волі на тварах, яны прывезлі з сабой шматлікія ўражанні, гераічныя эпізоды, якія, па іх думках, з'яўляюцца нічым не выдатнай, будняй справай. Але для прысутнага на злёце не-пагранічніка кожнае простае, расказанае з уласцівай пагранічнікам скромнасцю, апавяданне пра будні справы на совецкай граніцы, ўспрымаецца, як прыгожая сімфонія пра нашу совецкую гераіку, пра адважных людзей, вырасшых за годы соцыялістычнага будаўніцтва, выхаваных большэвіцкай партыяй.

Адзін за адным на трыбуну ўзыходзілі пагранічнікі — байцы, праваднікі вышуковых сабак, малодшыя камандзіры, начальнікі застаў. Яны абменьваліся вопытам работы, расказвалі, як горача ўсе байцы адгукнуліся на заклік далёкаўсходніх пагранічнікаў, як рыхтуюцца заставы да кастрычніцкіх свят і надыходзячых выбараў, якіх поспехаў дабіліся яны за апошні час. У кожным выступленні чырвонай ніткай праходзіла жаданне — быць дастойнымі права выйсці ў ліку першых на сталінскую вахту ў кастрычніцкія дні.

СПРАВА ВЯЛІКАГА ГОНАРУ

(З выступлення комсорга Н-скай заставы тав. Ларычава)

— Соцыялістычнае спаборніцтва на права нясення сталінскай вахты на нашай заставе ўзначалілі комсамольцы. Кожны з нас, пагранічнікаў, ведае, якая гэта вялікая, ганаровая і пачэсная справа, і таму імкнецца выдатнай вучобай і прыкладным нясеннем службы па ахове граніцы заваяваць гэтае права.

Як комсорг, я прымацаваў да кожнага маладога байца комсамольцаў. Комсамольцы ў вольны час займаліся з маладымі байцамі па палітычнай вучобе, вывучалі з імі Канстытуцыю і новы выбарчы закон, дапамагалі тым, якія хоць крыху адставалі ў баявой падрыхтоўцы. Паміж байцамі і падраздзяленнямі заставы заключаны дагаворы на соцыялістычнае спаборніцтва. Выкананне гэтых дагавароў правяраецца начальнікам заставы і намі самімі.

У выніку мы маем на заставе такое становішча, калі амаль усе байцы па вывучэнню Сталінскай Канстытуцыі і новага выбарчага закона атрымалі выдатныя і добрыя адзнакі. Такую-ж высокую ацэнку атрымалі байцы і па ўсіх асноўных відах баявой падрыхтоўкі.

Можна смела сказаць, што на тэрыторыі нашай заставы вораг не пройдзе не толькі ў кастрычніцкія дні, але і ў звычайны будні час. Мы пільна беражом кожную пядзь совецкай зямлі. Гэта зямля нашай вялікай радзімы свяшчэнна і недатыкальна. Уваход сюды для ворага закрыт нашай высокай пільнасцю.

Наша застава не толькі сама рыхтуецца да выбараў у Вярхоўны Совет Саюза ССР, але і вядзе шырокую прапагандысцкую работу сярод калгаснікаў. Мы маем нямала прыкладных пагранічнікаў — агітатараў і прапагандыстаў новага выбарчага закона.

Да кастрычніцкіх свят мы рыхтуем сваю мастацкую самадзейнасць, якую пакажам адначасна і калгаснікам з суседніх калгасаў.

Усёй баявой і палітычнай падрыхтоўкай, прыкладнай аховай дзяржаўнай граніцы мы даб'емся таго, каб кожны баец з нашай заставы быў вартым стаць на сталінскую вахту.

БУДНІ АДНОЙ ЗАСТАВЫ

Нізкарослыя хмызнякі, багністае балота і кучаравыя пералескі акружылі заставу, якою камандуе лейтэнант Разанцаў. Крыху воддаль, метраў за 50 ад граніцы па гэты бок, на невялікім узгорку раскінулася новымі калгаснымі будынкамі вёска Н. Кавалкі калгаснай пахаці за вёскай змяняюцца зноў хмызнякамі і балотамі. Звычайна — гэта добра вядома пагранічнікам і калгаснікам прыгранічнай паласы — парушальнік граніцы скарыстоўвае для сваіх гнусных мэт самыя глухія, закрытыя, нябачныя сцежкі, маскіруецца за кустамі, паўзе па купінах вязкага балота. Як люты, ненавідзімы ўсімі драпежнік, хаваецца ён ад людскога вока. Але таемныя сцежкі лепш вядомы пагранічнікам, чым парушальніку.

Імглістая вераснёўская раніца ўзнімаецца над ваколіцай. У пашарэўшай цемені вырысоўваюцца абрысы хат, кустоў, дрэў. У дазоры — комсамолец, выдатнік Андрэй Бондар і малады баец Васіль Фадзін. Іх вачам, прывыкшым да мясцовасці, знаёмы кожны навакольны прадмет, кожная купіна на балоце, кожнае дрэва і кожны куст. І ўсякая дробязь, што парушае гэты прывычны пагранічны пейзаж, хоць і ў ранішняй імгле, прымушае адразу настаражыцца і прыняць рашэнне.

Пагранічнікі заўважылі парушальніка яшчэ на тым баку граніцы. Парушальнік ішоў асцярожна і скарыстоўваў кожную магчымасць маскіроўкі. Дазорныя спакойна прапусцілі яго, захінуўшыся самі за густы куст лазы, не зводзячы вачэй з сагнутай постаці. Потым праз адзін момант былі скінуты боты. Бясшумна, не выкрываючы сябе, пагранічнікі насціглі парушальніка з тылу. Той не паспеў нават азірнуцца, як быў схоплен дужымі рукамі. Ён пакорна прымушан быў ісці на заставу.

Гэта — звычайны эпізод, якіх не мала мае на сваёй заставе лейтэнант Разанцаў. Не было яшчэ такога выпадку, каб парушальнік прайшоў незаўважаным. Не трапіць на пагранічніка, дык абавязкова трапіць на калгасніка.

Аднойчы стары калгаснік Гаўрыла Крыванос выехаў за дровамі. Па прасёлкавай дарозе, паўз узлесак ішоў чалавек у цывільнай вопратцы. Убачыўшы калгасніка, ён знарок зрабіў смелы і разважны выгляд. Крыванос спыніў каня і пачаў церабіць сукі сухастоіны, чакаючы, калі параўняецца з ім незнаёмы. Той праходзіў міма, не звяртаючы ўвагі на калгасніка, нібы ён быў сваім чалавекам і ўсе дарогі і людзі гэтай мясцовасці былі яму вядомы. Калі незнаёмы быў ужо зусім побач, Крыванос аклікнуў:

— Вы куды ідзеце, грамадзянін?

— Як куды?! — здзівіўся незнаёмы і тут-жа прывітаўся: — добры дзень!

Крыванос не стаў запытваць дакументаў. Чуццё пагранічнага калгасніка не магло памыліцца. Разважаць не было часу.

— Сядайце, я вас падвязу, — прыветліва сказаў Крыванос, на ўсякі выпадак сціснуўшы рукой тапарышча.

Незнаёмы быў прывезен на заставу і аказаўся буйным прадстаўніком шпіёнскай зграі.

Ціхі, спакойны знадворны выгляд заставы не характарызуе яшчэ яе багатага ўнутранага жыцця. Палітзаняткі, баявая вучоба, грамадская работа — гэта часткі кожнага будняга дня. У ленінскім кутку выпускаецца свежы нумар насценгазеты з першымі вынікамі перадкастрычніцкага соцыялістычнага спаборніцтва. Вольныя ад нарадаў байцы заняты кнігамі, газетамі, пісьмамі. Некалькі агітатараў накіроўваюцца на заняткі калгаснага гуртка па вывучэнню выбарчага закона.

У глушы, за многа кіламетраў ад гарадоў, цячэ напружанае баявое жыццё. Баявое, у поўным сэнсе гэтага слова, бо пагранічнік ні на адну хвіліну не гарантаваны ад таго, што прагучыць трывожны стрэл і праз момант трэба грудзьмі адстаяць даверaны яму кавалак роднай совецкай зямлі.

Лейтэнант Разанцаў разглядвае заведзены ім сшытак. У сшытку — дагаворы байцоў па соцыялістычнаму спаборніцтву і адзнакі аб іх выкананні. Можна быць спакойным і ўпэўненым. Дагаворы — не словы, а справы кожнага пагранічніка. Кожны баец рыхтуецца да кастрычніцкіх свят, да нясення сталінскай вахты. Высокія паказальнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі захоўвае сшытак. Недарма застава лейтэнанта Разанцава — адна з лепшых застаў пагранічнага атрада.

Калі надыдзе вечар — непарушная цішыня ахінае прасторы. Але яна абманчыва для ворага. У чарговы нарад, у начную цемру, на граніцу, ахутаную хмызнякамі, балотамі і асенняй імглой, насустрач невядомасці вышлі пагранічнікі — пільныя вочы і вушы заставы.

— Я люблю граніцу, — проста выказвае свае высокія пачуцці гэты радавы совецкі пагранічнік і як патрыёт сваёй радзімы, заяўляе: — Буду шчаслівы, калі камандаванне задаволіць маю просьбу і пакіне мяне на звыштэрміновую службу ў пагранічных часцях.

СЫН ПРАЦОЎНАГА НАРОДА

Сярод лепшых людзей граніцы чырвонаармеец Фёдар Сідараў нічым асабліва не выдзяляецца.

— Я сын працоўнага совецкага народа, і з гонарам служу гэтаму народу. — скромна заўважае ён пра сябе.

Калгаснік у мінулым, тав. Сідараў за тры годы службы мае пяць затрыманняў парушальнікаў граніцы. Адзінаццаць падзяк ад камандавання і шэсць прэмій — такі яго баланс за выдатную баявую і палітычную падрыхтоўку, за пільную ахову совецкіх граніц.

Пра свае баявыя эпізоды тав. Сідараў расказвае неахвотна, лічыць іх звычайнымі буднямі совецкага пагранічніка. А будні гэтыя такія.

У цёмнае дажджлівае надвор'е, знаходзячыся разам з напарнікам і старажавым сабакам у нарадзе, пагранічнікі чула прыслухоўваліся да глухіх шорахаў асенняй ночы. У блытанай гаме гукаў адзін з іх паказаўся вельмі падазроным. У гэтым напрамку і пятнула пагранічнікаў сабака. Шорахі з цягам часу больш узмацніліся. Неўзабаве прама на пагранічнікаў, асцярожна, крадучыся, ішоў чалавек. Пагранічнікі прытаіліся і пачалі чакаць зручнага моманту, каб нечакана затрымаць парушальніка. Хутка ён, распасцёршы рукі, пад аховай сабакі ляжаў на зямлі.

Уся гэта аперацыя была прароблена так ціха, што следваўшы за ім на невялікай адлегласці другі парушальнік прышоў прама на гэта месца і, як першы, быў нечакана затрыман.

Больш жыва і падрабязна тав. Сідараў дзеліцца сваім вопытам агітацыйнай работы з калгаснікамі пагранічных калгасаў па падрыхтоўцы іх да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

— З калгаснікамі я вяду гурток па вывучэнню Сталінскай Канстытуцыі і выбарчага закона, — гаворыць ён. — Калгаснікі пагранічных калгасаў і іх дзеці з'яўляюцца нашымі верными памочнікамі ў нясенні пагранічнай вахты. Абавязкам комсамольца-пагранічніка я лічу неабходным прыйсці на дапамогу калгаснікам у вывучэнні сталінскага выбарчага закона.

Астаючыся на звыштэрміновую службу тав. Сідараў разам з дзесяткамі, сотнямі такіх-жа, як ён, будзе і надалей самаадддана і з гонарам служыць працоўнаму совецкаму народу ў ахове свяшчэнных граніц сваёй радзімы.

У ГАДЗІНЫ АДПАЧЫНКУ

У вольныя ад пагранічнай службы, баявой і палітычнай вучобы гадзіны совецкія пагранічнікі ўмеюць разумна праводзіць свой адпачынак. Заняткі ў гуртках па павышэнню агульнай пісьменнасці, чытанне мастацкіх твораў, танцы, спевы, рэпетыцыі ў гуртках самадзейнасці робяць адпачынак цікавым і карысным.

Сярод пагранічнікаў ёсць вельмі многа таленавітых байцоў, камандзіраў і жонак начсастава, якія свой вольны час прысвячаюць выяўленчаму мастацтву. Першая выстаўка выяўленчага мастацтва пагранічных і унутраных войск НКВД Беларускай акругі красамоўна сведчыла аб гэтым. Зараз арганізуецца другая акруговая выстаўка выяўленчага мастацтва, якая прысвячаецца XX гадавіне Вялікай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Многія ўдзельнікі злёта прывезлі з сабой на выстаўку свае карціны і работы. Баец мастак т. Бандарэнка з падраздзялення, якім камандуе капітан Калмановіч, прывёз да 30 карцін. Асабліва з іх выдзяляецца карціна, напісаная маслам, «Бой далёкаўсходніх пагранічнікаў з японa-манчжурамі на тэрыторыі Градэкаўскага чырвонасцяжнага пагранічнага атрада 24 лістапада 1936 года». Не меншую цікавасць прадстаўляюць карціны «Засада ў дзеянні» «Выезд па трывозе» і інш.

Група жонак начсастава часці, якою камандуе маёр Марозаў, прыслала калектыўную велізарную мастацкую вышыўку на тэму «Сталінскі маршрут». Другая іх работа называецца «Парашутыстка». Мастацкую вышыўку «Пагранічнік на пасту» прыслалі і жонкі часці, якою камандуе маёр Пятроў.

АДДАНЫЯ РАДЗІМЕ СОЦЫЯЛІЗМА

Злёт выдатнікаў і ўдарнікаў пагранічных і ўнутраных войск НКВД Беларускай акругі быў яркай дэманстрацыяй бязмежнай адданасці совецкіх пагранічнікаў большэвіцкай партыі Леніна — Сталіна, вялікай радзіме соцыялізма. Тут, на злёце, прысутнічала нямала знатных пагранічнікаў, імёны якіх вядомы ўсяму Совецкаму Саюзу.

Камбайнёр з Варонежскай вобласці комсамолец Васіль Агееў прайшоў вялікую школу пагранічнай загартоўкі. У якіх толькі самых складаных і рызыкоўных абставінах ён не быў! Затрыманыя шпіёны прапаноўвалі яму вялікія грошы за вызваленне, ён адказваў на гэта пагардлівай прастадушнай усмешкай.

— У мяне няма ні кропелькі падабенства на вашы прадажныя душы. — адкрыта гаварыў ім Агееў.

Парушальнікі аказвалі яму ўзброенае супраціўленне, але яго вытрымка і сіла волі перамагалі заўсёды.

— Яшчэ поўсекунды затрымкі, і я вас застрэліў-бы! — па дарозе на заставу гаварыў адзін з затрыманых дыверсантаў.

— У тым то і бяда ваша, што ні адзін совецкі пагранічнік не спалохаецца і не разгубіцца перад вамі.

Агееў проста растлумачвае гэтыя эпізоды: інакш і быць не можа.

Такі-ж воблік мае і Васіль Захараў — баец з пагранічнай часці, якою камандуе маёр Очкас. Прывыкшы да граніцы, палюбіўшы яе за два гады, Захараў прывівае гэту любоў і тым байцам, якія толькі нядаўна прышлі з заводаў, фабрык і калгасных палёў на совецкую граніцу. Побач з сотнямі і тысячамі такіх, як Агееў, вырысоўваюцца і вобразы слаўных камандзіраў і палітработнікаў граніцы. Поўная будняй гераікі, рызыкі і адвагі, іх работа — доказ таго, якіх мужных людзей выхоўвае наша краіна.

Іх натхняе на гэтыя подвігі і гераічныя справы наша шчаслівая рэчаіснасць, натхняе той, чыя мудрасць забяспечыла выхаванне гэтых людзей ва ўмовах квітнеючай краіны — вялікі Сталін.

Злёт прыняў прывітальныя пісьмы таварышу Сталіну і яго слаўнаму саратніку таварышу Ежову. У шумных авацыях, у прывітальных вокліччах, у магутным «ура», якія суправаджалі прыняцце тэкста пісем, пагранічнікі выказвалі сваю радасць і гордасць за вялікую радзіму, запэўнівалі партыю Леніна — Сталіна, што аказанае ім партыяй і народам давер'е па ахове совецкіх граніц будзе апраўдана з гонарам.

Совецкія граніцы на надзейным замку. Усякага, хто на іх пасягне, чакае сакрушаючы ўдар.

Н. ВІШНЕЎСКІ.
ТАР. ХАДКЕВІЧ.

ПАД МАСКАЙ РЫБАЛОВАЎ

Чарговы нарад для двух баявых сяброў — малодшага камандзіра Сямёна Шчарбова і чырвонаармейца тав. Мірошнічэнка—выпаў днём. Перад іх вачыма раскладалася прывычная балоцістая, парослая хмызняком мясцовасць. Колькі разоў, добра замаскаваўшыся, яны неслі тут пагранічную вахту. У такія гадзіны кожны з іх імкнецца быць як можна больш пільным і насцярожаным, чула прыслухоўвацца да падазроных шорахаў, да плёску вады ў невялікай спакойнай рэчцы.

Прабіраючыся па хмызняку, пагранічнікі нечакана заўважылі, як двое невядомых па той бок рэчкі прабеглі невялікую адлегласць і таямніча залеглі ў кустах. Хутка прымаецца баявое рашэнне. Добра замаскаваўшыся, камандзір і баец пачалі пільна наглядаць за кустамі, якія праглынулі невядомых.

Праз некаторы час незнаёмыя падняліся з кустоў і прама пайшлі да рэчкі. Тут яны ўвайшлі ў вопратцы ў ваду і пачалі ні з таго ні з сяго лавіць рыбу.

За гэтым «мірным» заняццем двух невядомых на самай граніцы пагранічнікам прышлося даволі доўга наглядаць. Некалькі разоў невядомыя, аглядаючыся, насцярожана прыбліжаліся да совецкага берага. Урэшце яны накіраваліся ўдоўж рэчкі да таго месца, дзе яна робіць паварот і хаваецца за крутым абрывам. У гэтым месцы невядомыя перайшлі рэчку і намерваліся рушыць далей углыб СССР.

— Стой! — нечакана пачуўся вокліч, і з двух бакоў перад невядомымі, як-быццам з зямлі, выраслі два совецкія пагранічнікі з наведзенымі на іх дуламі вінтовак. Вокліч і з'яўленне пагранічнікаў для парушальнікаў граніцы былі так нечаканы, што яны, атарапеўшы, не маглі прамовіць ні адзінага слова. З іх рук выпала налоўленая рыба.

У працэсе следства высветлілася, што два «мірныя» рыбаловы аказаліся ні кім іншым, як мацёрымі агентамі разведкі адной з сумежных дзяржаў.

Сямён Шчарбоў так пільна ахоўвае совецкія рубяжы ўжо на працягу трох год. Як-бы ні была цяжка пагранічная служба, але ён, як і сотні яму падобных верных сыноў сваёй радзімы і народа совецкіх пагранічнікаў, з любоўю і гонарам стаіць на ахове мірнай творчай працы краіны Советаў.

Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія бліскучымі дасягненнямі ў палітычнай і баявой падрыхтоўцы сустракае 20-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. У радах Чырвонай Арміі знаходзяцца лепшыя сыны народаў многанацыянальнага Саюза ССР, гатовыя па першаму закліку стаць на абарону соцыялістычнай радзімы. НА ЗДЫМКУ: баец Кіргізскага тэрытарыяльнага кавалерыйскага палка ў дазоры ў часе тактычных вучэнняў. Фото С. Фрыдлянда (СФ).

ДА 20-ГОДДЗЯ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

КРАІНА ЧЫГУНА І СТАЛІ

«У нас не было чорнай металургіі, асновы індустрыялізацыі краіны. У нас яна ёсць цяпер» (Сталін).

Аснованая на прыгонніцкай працы і драўляным апале, уральская металургія «панавала» да другой паловы XIX века. Работа на заводах была сапраўднай катаргай. Заводскія людзі выходзілі на работу з досвіткам і канчалі позна вечарам. Яны працавалі ў гразі і вільгаці. Заводчыкі будавалі свой дабрабыт на бязмежнай эксплоатацыі паднявольнай працы. Адначасова капіталісты няструмна грабілі «іншародцаў». За грошы, за гарэлку, а часам і проста шляхам ашуканства і гвалту яны захватвалі велізарную колькасць башкірскіх зямель, багатых рудамі і лясамі. Такім-жа метадам грабілі удмуртцаў, татар.

У другой палове XIX века на поўдні Расіі (Данбас, Крывы Рог) узнікае новы металургічны раён. Адсталы Урал не мог канкурыраваць з гэтай новай, значна лепш абсталяванай прамысловасцю.

Паўднёвыя заводы ўяўлялі сабой некаторы крок наперад у параўнанні з Уралам. Гэтыя заводы ў значнай ступені знаходзіліся ў руках замежнага капітала. Макееўскі завод (цяпер імя Кірава) належаў «Генеральнаму таварыству» (рускі і замежны капітал), завод імя Орджанікідзе (б. Енакіеўскі) належаў руска-бельгійскаму металургічнаму таварыству, цяперашні завод імя Сталіна — англічаніну Джону Юзу, завод імя Ільіча ў Марыупалі — руска-бельгійскаму таварыству «Провідэнс».

Усе доменныя печы царскай Расіі выплаўлялі ў 1913 годзе 4 мільёны тон чыгуна. Чыгуна выраблялася амаль у 3 разы менш, чым у Германіі і ў 7 з паловай раза менш чым у Злучаных Штатах Амерыкі. Імперыялістычная і грамадзянская войны зусім зруйнавалі металургічную гаспадарку краіны, і ў галіне выпрацоўкі чыгуна мы дайшлі да 170 тысяч тон у 1921 г.

Скончылася грамадзянская вайна, і СССР стаў быстра залечваць свае раны. Да пачатку першай пяцігодкі—у 1927-28 г. — совецкія домны далі 3,4 мільёна тон чыгуна.

Дзве сталінскія пяцігодкі прывялі да небывалага росквіту металургічнай прамысловасці. СССР вышаў на адно з першых месц у свеце па выпуску чыгуна і сталі.

Геніем Сталіна, гераічнымі намаганнямі ўсяго народа, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі створана новая металургічная прамысловасць на зусім новай тэхнічнай базе, прамысловасць, заснаваная на апошніх дасягненнях сусветнай тэхнікі. Сёння, у 1937 г., наша металургія павінна даць 16 мільёнаў тон чыгуна, 20 мільёнаў тон сталі і 15 мільёнаў тон проката.

Металургічная вытворчасць СССР сканцэнтравана на 73 спецыяльных металургічных заводах і ў металургічных цэхах 75 машынабудаўнічых заводаў. У СССР працуюць 120 доменных пячэй 400 мартэнаўскіх пячэй і звыш 300 пракатных станаў. За годы першай і другой пяцігодкі пушчана 60 новых доменных пячэй, 162 мартэны і 79 пракатных станаў. Новыя домны, якія ўвайшлі ў строй за годы пяцігодак, непараўнальна большыя па сваёй вытворчай магутнасці, чым старыя печы. Некаторыя з іх па магутнасці і абсталяванню ўяўляюць сабой сусветныя унікумы. Ужо ў годы першай пяцігодкі далі свой першы чыгун домны найвялікшых у свеце заводаў — Магнітагорскага і Кузнецкага.

Магнітагорскі завод уяўляе сабой гіганцкі камбінат, роўнага якому няма ў свеце. Буйнейшы металургічны гігант Геры (каля Чыкаго — Злучаныя Штаты Амерыкі) уладае вытворчай магутнасцю ў 3,2 мільёна тон; Магнітагорскі-ж гігант будзе даваць у год пры поўным сканчэнні яго будаўніцтва 4 мільёны тон метала. Але Магнітагорскі завод перавышае завод Геры не толькі па магутнасці: па шырыні і ўсебаковасці камбінавання, па ўзроўню тэхнічнага абсталявання Магнітагорскі камбінат далёка пакідае ззаду лепшыя металургічныя заводы Амерыкі і Еўропы.

У 1936 г. гэты гігант даў краіне 1.557 тыс. тон чыгуна, 1.164 тысячы тон сталі і 947 тысяч тон проката.

Для пагрузкі ўсёй гэтай прадукцыі неабходна звыш 200 тыс. вагонаў. Таварны поезд з гэтых вагонаў расцягнуўся-б на ўсю адлегласць ад Магнітагорска да Масквы. Магнітагорскі завод пабудаван на гары Магнітнай, багатай велізарнай колькасцю руды, якая да апошніх год не распрацоўвалася. На гары Магнітнай у 1936 годзе было здабыта 5.414 тысяч тон руды. Тут створан вялікі соцыялістычны горад з насельніцтвам у 250 тысяч чалавек. Па яго шырокіх вуліцах звіняць трамваі, пралятаюць аўтамашыны і носяцца юнакі на веласіпедах. У алеях, абсаджаных тонкімі бярозкамі, чуваць радасны смех — музыка моладзі, якая некалькі год назад прышла сюды на пустое месца. Навакол ляжаў голы стэп. Яны наспех вырылі зямлянкі для жылля і кінуліся будаваць завод нябачанага нідзе размеру. Захопленыя пафасам вялікай будоўлі, яны рабілі тое, што, здавалася, перавышае сілы чалавецтва. І працавалі з песнямі, самаадданыя, настойлівыя, напорыстыя.

Магнітагорскі завод уяўляе сабой, разам з Кузнецкім заводам, важнейшую частку Урала-Кузнецкага камбіната. Супроць стварэння яго ў свой час выступалі шкоднікі, трацкісты, правыя. У якасці аднаго з найбольш «вескіх» довадаў, якія тады прыводзіліся супроць будаўніцтва Магнітагорска, было спасыланне на высокі сабекошт магнітагорскага чыгуна, бо Кузнецкі вугаль знаходзіцца на 2 тысячы кіламетраў ад руды. Жыццё зло пасмяялася над карканнем ворагаў. Ужо ў 1936 годзе, яшчэ да поўнага сканчэння будаўніцтва, чыгун «Магніткі» аказаўся самым танным у Саюзе.

Перавага буйнай механізаванай вытворчасці сказалася ў гэтым факце ў найбольш пераканаўчай форме.

Па свайму поўнаму кошту (каля 1,5 мільярда руб.) Магнітагорскі завод самая буйная з нашых будоўляў. Пабудова гэтага завода азначае па сутнасці справы карэнную рэканструкцыю ўсёй уральскай металургіі.

У тайзе, на ненаселеным месцы, адначасова з «Магніткай» будаваўся і Кузнецкі завод. Ён пабудаван на кузнецкіх вуглях і магнітагорскай рудзе. У 1936 г. Кузнецкі завод даў 1.364 тысячы тон чыгуна, 1.255 тысяч тон сталі і 859 тысяч тон проката. Прадукцыя толькі гэтых двух гігантаў у 1936 г. складала дзве трэціх усяго чыгуна, 60 проц. сталі і 50 проц. проката, якія выпускаліся на ўсіх заводах царскай Расіі ў 1913 годзе.

У корані змянілася паўднёвая металургічная база. Сярод групы буйных заводаў выдзяляецца «Запарожсталь». У зімовы марозны дзень — у сёмую гадавіну смерці В. І. Леніна — 21 студзеня 1931 г. — у катлаван, вырыты ў стэпу на левым беразе Дняпра, бетоншчыкі ўклалі першую бадзю бетона.

З гэтага дня пачалося будаўніцтва «Запарожсталі», — гэтага не толькі велізарнага металургічнага завода, але найвялікшай базы высокаякаснага метала.

Доменны цэх завода штодзенна будзе паглынаць 11 тысяч тон руды, кокса, флюсаў (вапнякі). Увесь завод у год будзе спажываць 85 мільёнаў літраў свежай вады. Такія лічбы, якія яскрава малююць размер гэтага гіганта.

Ужо ў 1936 г. завод выплавіў 687 тысяч тон чыгуна, 572 тысячы тон сталі, 114 тысяч тон проката. У 1937 г. на «Запарожсталі» заканчваецца пабудова самага вялікага ў СССР тонкалістага стана. Такога стана нідзе няма ў свеце. На Краматорскім заводзе імя Сталіна выраблен для «Запарожсталі» першы ў СССР слябінг.

Слябінг — гэта каласальных размераў машына для пракаткі метала. Вага яе 3.700 тон. Магутнасць рухавіка яго 17,6 тысяч конскіх сіл. На працягу 3 з паловай мінут слябінг прапускае 15 тон метала.

Занава рэканструяваны Макееўскі завод імя Кірава ў Данбасе, «Азоўсталь» у Марыупалі, завод імя Дзержынскага, завод імя Сталіна і цэлы рад іншых металургічных заводаў.

Па выплаўцы чыгуна мы занялі першае месца ў Еўропе і другое ў свеце. Наша краіна не толькі вызвалілася ад замежнай залежнасці ў забеспячэнні прамысловасці чорнымі металамі, але і мае ўжо магчымасць экспартаваць метал на замежныя рынкі. Совецкі чыгун у 1936 г. вывозіўся ў 28 краін і якасць яго атрымала высокую ацэнку замежных фірм.

Яшчэ тры гады назад выплаўка сталі ў нас адставала ад выплаўкі чыгуна.

У 1935 годзе ўдалося падняць выплаўку сталі некалькі вышэй выплаўкі чыгуна. У 1936 г. выплаўка сталі перавысіла выплаўку чыгуна на 12 проц. У 1937 г. выплаўка сталі намнога перавышае выплаўку чыгуна.

Цяпер, калі стаханаўскі рух выявіў новыя тэхнічныя магутнасці чорнай металургіі, соцыялістычнае спаборніцтва металургаў узнялася на больш высокую ступень. Ліквідуючы вынікі шкодніцтва, наша чорная металургія яшчэ больш рушыць наперад выплаўку метала.

На чале цяжкай прамысловасці пастаўлен слаўны сталінскі нарком — бліжэйшы саратнік вялікага Сталіна тав. Л. М. Кагановіч. Пад вадзіцельствам майстра сталінскага стылю работы — тав. Кагановіча чорная металургія, як і ўся цяжкая прамысловасць, выйдзе ў перадавыя рады соцыялістычнай гаспадаркі.

Б. ЛІБЕРМАН.

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

АБ ПАДНЯЦЦІ ЗЯБЛІВА І ІНШЫХ БЯГУЧЫХ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ РАБОТАХ ПА КАЛГАСАХ БССР НА 25 КАСТРЫЧНІКА 1937 ГОДА (у проц.).

Раёны і акругі	Паднята зябліва	Выкапана бульбы	Пераворана бульбы ў проц. да выкап.	Паднята льну ў проц. да выцерабл.	Засіласавана
Лепельская акруга	69	99	26	95	60
У тым ліку:					
Бягомльскі	75	100	33	100	64
Лепельскі	73	100	6	94	41
Ушацкі	62	98	43	95	70
Чашніцкі	70	99	26	96	63
Мазырская акруга	74	99	26	99	56
У тым ліку:					
Даманавіцкі	59	100	15	99	57
Ельскі	83	99	8	96	49
Жыткавіцкі	95	100	48	100	56
Капаткевіцкі	64	96	21	98	65
Лельчыцкі	74	99	44	99	50
Мазырскі	78	100	13	100	51
Нараўлянскі	72	100	16	96	72
Петрыкаўскі	70	100	40	100	45
Тураўскі	110	100	100	100	64
Полацкая акруга	69	98	20	81	74
У тым ліку:					
Асвейскі	73	100	—	79	72
Ветрынскі	61	98	12	81	53
Дрысенскі	77	99	11	86	97
Полацкі	72	96	57	88	78
Расонскі	61	98	—	71	61
Слуцкая акруга	88	99	41	98	61
У тым ліку:					
Грэскі	91	100	48	100	76
Капыльскі	96	100	56	98	70
Любаньскі	69	98	25	98	50
Слуцкі	82	99	44	96	48
Старобінскі	95	99	62	99	38
Чырвонаслабодскі	98	100	32	100	93
Раёны па-за акругамі:					
Аршанскі	77	100	31	100	77
Асіповіцкі	74	100	31	100	88
Багушэўскі	57	100	18	91	78
Бабруйскі	62	97	13	90	64
Барысаўскі	66	100	16	99	54
Бешанковіцкі	53	98	19	94	48
Брагінскі	79	100	46	100	53
Будакашалеўскі	45	96	7	94	45
Быхаўскі	51	100	16	99	72
Бялыніцкі	61	100	28	93	88
Бярэзінскі	68	100	48	99	75
Веткаўскі	73	99	5	100	74
Віцебскі	59	99	12	96	75
Гарадоцкі	54	97	14	87	55
Глускі	66	97	7	100	62
Гомельскі	74	99	12	98	38
Горацкі	88	100	7	100	81
Добрушскі	80	100	12	100	50
Дрыбінскі	79	100	43	100	70
Дубровенскі	43	97	36	88	52
Жлобінскі	50	99	4	97	47
Журавіцкі	78	100	10	100	86
Заслаўскі	82	100	28	94	66
Камарынскі	91	100	21	97	82
Кармянскі	48	95	10	100	52
Касцюковіцкі	51	99	8	100	76
Кіраўскі	59	100	5	99	51
Клімавіцкі	57	100	9	93	14
Клічаўскі	40	100	—	100	33
Круглянскі	73	98	30	99	82
Крупскі	52	88	12	92	103
Крычаўскі	78	100	31	99	109
Лагойскі	66	99	52	96	77
Лёзнянскі	44	94	5	83	49
Лоеўскі	72	100	10	100	50
Магілеўскі	73	100	23	100	66
Менскі	76	100	35	97	76
Мехаўскі	48	100	44	74	76
Мсціслаўскі	52	100	31	93	81
Парыцкі	55	99	16	96	50
Плешчаніцкі	79	99	22	96	73
Прапойскі	58	99	13	87	69
Пухавіцкі	51	98	10	97	48
Рагачоўскі	78	100	8	90	58
Рэчыцкі	57	99	19	99	55
Свяцілавіцкі	31	100	—	93	44
Сенненскі	54	95	9	95	80
Сіроцінскі	36	99	7	78	33
Смалявіцкі	72	98	19	100	79
Смілавіцкі	64	99	17	92	46
Старадарожскі	84	100	14	99	42
Суражскі	54	98	—	97	79
Талачынскі	87	100	31	100	132
Уваравіцкі	53	100	—	98	49
Уздзенскі	83	100	66	100	84
Халопеніцкі	52	100	9	97	87
Хойніцкі	68	95	19	97	34
Хоцімскі	52	100	8	98	48
Цэрахоўскі	40	100	9	100	50
Чавускі	60	100	37	99	89
Чачэрскі	55	99	20	100	31
Чырвонапольскі	43	94	1	87	18
Чэрвеньскі	58	100	10	100	56
Чэрыкаўскі	57	100	31	88	60
Шклоўскі	73	98	27	99	103
Па БССР	64	99	21	93	65
Было на 20/X—1937 г.	58	96	13	90	64

УВАГА: Па Сенненскаму, Капаткевіцкаму і Хойніцкаму раёнах — даныя на 20 кастрычніка 1937 г.

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

У сектары Гвадалахары (на паўночны ўсход ад Мадрыда) адбіты тры атакі мяцежнікаў.

У сектары Толедо (на поўдзень ад сталіцы) рэспубліканцы прадпрынялі набег на тылы мяцежнікаў. Захоплена шмат жывёлы.

У цэнтральным сектары рэспубліканская артылерыя бамбардыравала пазіцыі і тыл мяцежнікаў з мэтаю перашкодзіць канцэнтрацыі іх войск.

ЗАМАХ ТРАЦКІСТАЎ НА КІРАЎНІКА АБ'ЯДНАНАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ КАТАЛОНІІ

ВАЛЕНСІЯ, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Палітбюро Цэнтральнага Камітэта компартыі Іспаніі апублікавала адозву ў сувязі з замахам на генеральнага сакратара аб'яднанай соцыялістычнай партыі Каталоніі Камарэра:

«Палітбюро, — гаворыцца ў адозве, — з абурэннем даведалася аб гнусным замаху на таварыша Камарэра. У гэтым замаху ясна бачны рука і метады пракраўшыхся ў наш тыл фашысцкіх агентаў — трацкісцкіх тэрарыстаў з «ПОУМ», чыі злачынствы выкрыты да канца ў выніку арышту дзейнічаўшай у Барселоне банды трацкісцкіх шпіёнаў.

Рука трацкісцкіх забойц і наёмнікаў фашызма накіравана супроць самых любімых правадыроў пролетарыята. Перад тварам гэтых фактаў Палітбюро ЦК комуністычнай партыі Іспаніі заклікае ўсіх антыфашыстаў падвоіць пільнасць, выкрываючы акапаўшыхся ворагаў, і патрабаваць, каб злачынная дзейнасць «ПОУМ» была выкаранена жалезнай рукой. Гэта зброя фашызма павінна быць знішчана.

Палітбюро ЦК комуністычнай партыі Іспаніі яшчэ раз сцвярджае сваю брацкую салідарнасць з аб'яднанай соцыялістычнай партыяй Каталоніі».

ПАРТУГАЛІЯ ШЫРОКА ДАПАМАГАЕ ФРАНКО

ПАРЫЖ, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведамляе газета «Эвр», два вялікія параходы толькі-што выгрузілі ў Партугаліі звыш 100 грузавікоў, 50 самалётаў, некалькі тысяч кулямётаў і шмат ваеннага снаражэння для мяцежнікаў.

Па загаду партугальскага прэзідэнта Салазара, партугальская чыгуначная кампанія прадаставіла ў распараджэнне мяцежнікаў большую частку рухомага састава. Ваенныя заводы Партугаліі адпраўляюць мяцежнікам два разы ў тыдзень вялікія партыі гранат. Нарэшце, у дапамогу мяцежнікам напраўляецца шмат партугальскіх салдат.

ПРОФСАЮЗЫ ІСПАНІІ ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ УРАД

ВАЛЕНСІЯ, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Сёння адбылося пасяджэнне нацыянальнага камітэта ВРС (Усеагульны Рабочы Саюз) новага склада, на якім былі прадстаўлены 33 профсаюзы з 42, уваходзячых у ВРС. Пасяджэнне аднагалосна ўхваліла справаздачу выканкома Ўсеагульнага Рабочага Саюза.

Прынята пастанова аб безагаворачным падтрыманні ўрада народнага фронта.

ЯПОНІЯ АДМОВІЛАСЯ АД УДЗЕЛУ Ў КАНФЕРЭНЦЫІ 9 ДЗЯРЖАЎ

ТОКІО, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Сёння міністр замежных спраў Японіі Хірота ўручыў бельгійскаму паслу ў Японіі Басамп'еру японскі адказ, які адхіляе запрашэнне Японіі на Брусельскую канферэнцыю 9 дзяржаў, падпісаўшых Вашынгтонскі дагавор. Тэкст адказу быў папярэдне ўхвален тэрміновым пасяджэннем совета міністраў і зацверджан імператарам.

Да 20-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі ў Менску адкрываецца Ўсебеларуская выстаўка «БССР за 20 год». Актыўны ўдзел у арганізацыі гэтай выстаўкі прымае Дом народнай творчасці БССР. НА ЗДЫМКУ: аплікацыйная работа калектыва жонак начсастава тт. Капусцінай, Грыгаровіч, Бекарэвіч і Камісаравай.

Фото Л. Ткачова (БСФ).

У ЛОНДАНСКІМ КАМІТЭЦЕ ПА НЕЎМЯШАННЮ

ЛОНДАН, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Пасяджэнне падкамісіі пры старшыні камітэта па неўмяшанню, якое зноў адбылося пад старшынствам міністра замежных спраў Ідэна, але на гэты раз з лордам Плімутам у якасці яго памочніка, пачалося скаргамі прадстаўнікоў фашысцкіх дзяржаў Грандзі (Італія) і Рыбентропа (Германія) на друк.

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. МАЙСКАГА

Пасля кароткага ўступнага слова Ідэна і некаторых заўваг з боку другіх дэлегатаў выступіў прадстаўнік СССР тав. Майскі. Ён перш за ўсё паведаміў, што совецкі ўрад не пярэчыць супроць «сімвалічнай эвакуацыі», але не ў роўнай колькасці, а ў прапорцыі да сапраўднага ліку «добраахвотнікаў» на абодвух баках, што аднаўленне і ўзмацненне кантролю на сушы і на моры павінна быць адначасовым і што да канчатковага вываду ўсіх «добраахвотнікаў» з Іспаніі пытанне аб прадастаўленні правоў ваюючай стараны не можа падлягаць разгляду.

Тав. Майскі, аднак, дадаў, што калі-б асноўная маса «добраахвотнікаў» аказалася эвакуіраванай, а новых падмацаванняў генералу Франко з-за граніцы не паступала-б, то совецкі ўрад, можа быць, і знайшоў-бы магчымым прыступіць у належны па яго выбару момант да абмеркавання пытання аб правах ваюючай стараны, бо вышэйпаказаныя факты сведчылі-б аб намеры «адпаведных дзяржаў» спыніць інтэрвенцыю ў іспанскія справы.

Давёўшы, такім чынам, да ведама падкамісіі аб адказе совецкага ўрада, тав. Майскі далей перайшоў у рашучае наступленне супроць фашысцкіх дзяржаў і падкрэсліў, што цвёрдая пазіцыя СССР у пытанні аб правах ваюючай стараны выкарыстоўваецца ў Рыме і Берліне, а таксама і ў некаторых органах англійскага і еўрапейскага друку для абвінавачання совецкага ўрада ў «сабатажы» палітыкі неўмяшання. Заяўляючы рашучы пратэст супроць такога абураючага скажэння сапраўдных фактаў, тав. Майскі напомніў, што яшчэ ў ліпені ён не раз гаварыў аб адсутнасці ўсякай сувязі паміж вывадам «добраахвотнікаў» і правамі ваюючай стараны. Якое сапраўднае становішча рэчаў? Усе ўрады, прадстаўленыя ў камітэце, у сілу абавязацельстваў, узятых на сябе па пагадненню аб неўмяшанні, абавязаны садзейнічаць поўнаму і неадкладнаму вываду «добраахвотнікаў» з Іспаніі, не патрабуючы за гэта ніякай «цаны» або ўзнагароды. Бо такі іх элементарны доўг у выкананне падпісанага ў жніўні 1936 года дагавору.

А што адбываецца ў сапраўднасці? СССР, верны ўзятым на сябе абавязацельствам, цалкам падтрымлівае палітыку поўнай і неадкладнай эвакуацыі «добраахвотнікаў», не ставячы пры гэтым ніякіх умоў. Наадварот, Італія і Германія заяўляюць, што гатовы на эвакуацыю «добраахвотнікаў», але патрабуюць у абмен высокай платы ў форме правоў ваюючай стараны для генерала Франко. Пры гэтым няма ніякіх гарантый, што нават у выпадку атрымання данай кампенсацыі яны сапраўды не ажыццёвяць далейшы сабатаж палітыкі неўмяшання. Гэта ва ўсякім выпадку не СССР. Гэта Германія і Італія. Грамадская думка ўсяго свету здолее даць належную ацэнку іх паводзінам.

* * *

Выступленне совецкага дэлегата выклікала ажыўленыя спрэчкі, у якіх Грандзі і Рыбентроп ультыматыўна ставілі пытанне аб прыняцці цалкам брытанскага плана ад 14 ліпеня, гэта значыць аб прадастаўленні Франко правоў ваюючай стараны ў абмен за «істотную эвакуацыю» замежных байцоў. Ім, аднак, не ўдалося павесці за сабою падкамісію, але з другога боку, прадстаўнікі Англіі і Францыі не знайшлі ў сябе дастатковай мужнасці для таго, каб прымусіць фашысцкіх прадстаўнікоў пайсці на ўступкі. У канечным разліку па гэтаму цэнтральнаму пытанню зноў не было дасягнута ніякага пагаднення.

Затым абмяркоўвалася пытанне аб «сімвалічнай эвакуацыі». З прычыны цвёрдай пазіцыі, занятай тав. Майскім аб неабходнасці прапарцыянальнай эвакуацыі, Грандзі і Рыбентропу не ўдалося настаяць на эвакуацыі ў роўных колькасцях. У рэзультаце Ідэн, не бачачы іншага выхаду, прапанаваў зняць з абвесткі дня гэта пытанне. Падкамісія згадзілася з старшынёй.

Па пытанню аб кантролі іспанскіх граніц на падкамісіі выявілася яўнае разыходжанне: фашысцкія дзяржавы дабіваліся неадкладнага аднаўлення кантролю на сухаземных граніцах (гэта значыць у асноўным на франка-іспанскай граніцы) і адкладвалі на нявызначанае будучае аднаўленне і ўмацаванне кантролю на моры (у чым зацікаўлен Франко). Аднак тут яны натыкнуліся на моцнае супраціўленне з боку СССР, Францыі і Англіі.

І ў рэзультаце была прынята рэзалюцыя аб адначасовым аднаўленні кантролю на сухазем'і і на моры ў момант, непасрэдна папярэднічаючы пачатак эвакуацыі «добраахвотнікаў».

Падкамісія таксама прыняла рашэнне аб пасылцы двух камісій у Іспанію для падліку «добраахвотнікаў» і арганізацыі іх эвакуацыі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ШАНХАЙСКІМ РАЁНЕ

ШАНХАЙ, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). У ноч на 27 кастрычніка пачалося агульнае адступленне кітайскіх войск з раёнаў Чапей і Цзянвана. Раніцою гэтыя раёны былі заняты японцамі.

У сувязі з эвакуацыяй Чапея і Цзянвана штаб кітайскіх войск апублікаваў наступнае паведамленне: «Пасля крывапралітных баёў, якія каштавалі ворагу не менш 20 тысяч афяр, японцам удалося гэтымі днямі заняць Дачан і перасячы шасейную дарогу Дачан—Наньсян. У выніку гэтага кітайскія войскі ў Чапеі і Цзянване аказаліся пад пагрозай акружэння і ў ноч на 27 кастрычніка пачалі адступленне на новыя пазіцыі. Занятце нашымі войскамі новых пазіцый не азначае пакідання Шанхая і ізаляцыі яго ад астатніх частей краіны. Увесь раён на поўдзень ад Сучжоу-Крык, уключаючы Наньдао і Путун, па-ранейшаму цвёрда ўтрымліваецца нашымі войскамі, маральнае становішча якіх прадаўжае аставацца на належнай вышыні».

Па кітайскіх даных, кітайскія ар'ергардныя часці з поспехам адбілі націск японцаў, і галоўныя кітайскія сілы адступілі ў поўным парадку без страт. Толькі адзін батальён і дробныя часці, колькасцю каля тысячы байцоў, не змаглі ў выніку пажараў, ахапіўшых Чапей, вырвацца і аказаліся акружанымі. Гэтыя часці прадаўжаюць упарта супраціўляцца.

Увесь дзень японскія самалёты бамбардыравалі шляхі адступлення кітайскіх войск і шляхі адыходу велізарных натоўпаў бежанцаў. У раёне міжнароднага сетльмента (квартала) ў паветры сутыкнуліся два японскія бамбавозы, адзін з якіх загарэўся і ўпаў ззаду новых кітайскіх пазіцый.

Чапей гарыць. Усе праходы з Чапея на тэрыторыю міжнароднага сетльмента заняты ўзмоцненымі нарадамі англійскіх войск, якія не прапускаюць туды бежанцаў. Да поўдня на граніцы сетльмента скапілася не менш 20 тысяч бежанцаў.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

НАНКІН, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва Сентрал Ньюс, горад Гуанлін на граніцы правінцый Шаньсі і Чахар за апошнія дні некалькі разоў пераходзіў з рук у рукі. З 25 кастрычніка горад зноў у руках кітайскіх войск. На шаньсійскім фронце японскія войскі ўжываюць атрутныя газы і разрыўныя кулі. З 24 кастрычніка японцы пачалі наступленне, і зараз на ўсіх франтах у паўночнай частцы правінцыі Шаньсі ідуць ўпартыя баі.

На фронце чыгункі Бэйпін—Ханькоу, ля граніц правінцый Хэнань і Хэбэй, кітайскія войскі адбілі горад Матоучэнь, і японскія войскі, страціўшы ў баях 3 тысячы чалавек, адступілі да горада Ханьдань у 14 кілометрах на поўнач ад Матоучэня.

* * *

НЬЮ-ЁРК, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Агенцтва Асошыэйтэд Прэс паведамляе, што камандуючы азіяцкай эскадрай ЗША адмірал Ярнэл загадаў брыгадзе амерыканскай морскай пяхоты, якая знаходзіцца на тэрыторыі міжнароднага сетльмента (квартала) у Шанхаі, адкрываць агонь па самалётах любой нацыянальнасці, якія нападуць на войскі і мірных грамадзян у сектары, што ахоўваецца амерыканскімі маракамі. (БЕЛТА).

ДОШКА ГОНАРУ

У гомельскім вагонным участку арганізавана дошка гонару.

Першымі на яе занесены выдатна здаўшыя тэхнічны экзамен — стаханавец Кіржанаў, які працуе на цыркулярнай піле і выконвае свой вытворчы план у сярэднім на 230 проц., і стаханаўка Парашчанка, слесар-аўтаматчык, якая выконвае норму ў сярэднім на 170 проц.

(«Ж. Б.»).

МІЖРАЁННЫ ПЕРАДСВЯТОЧНЫ КІРМАШ У МЕНСКУ

З 30 кастрычніка па 6 лістапада ў Менску будзе праводзіцца міжраённы калгасны перадсвяточны кірмаш. У ім прымуць удзел калгасы, калгаснікі і аднаасобнікі Менскага, Смалявіцкага, Пухавіцкага, Уздзенскага, Лагойскага і інш. раёнаў.

Гандлюючыя арганізацыі Менска выдзяляюць для сустрэчнага гандлю розныя промтавары на 3,5 мільёна рублёў, у тым ліку мануфактуры на 500 тысяч руб., гатовага адзення на 350 тысяч руб., абутку на 300 тысяч руб., мэблі на 250 тысяч руб. і інш.

УСЕСАЮЗНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ ПА ШТАНЗЕ

27 кастрычніка ў Цэнтральным доме фізкультуры ў Менску пачаліся ўсесаюзныя асабіста-камандныя спаборніцтвы на першынства па штанзе добраахвотнага спартыўнага таварыства «Тэмп».

У спаборніцтвах прымаюць удзел мацнейшыя гіравікі таварыства «Тэмп»: Пап'ян (Масква), Канатровіч (Ленінград), Дапскі і Лесапраўскі (Кіеў), Малхасаў і Васюкоў (Растоў-на-Дану), Шульц і Маметаў (Баку), Мілееў (рэкардсмен БССР), Тайц, Шапіра, Чарнаўшка і Бланштэйн (Менск).

Спаборніцтвы прадоўжацца тры дні.

КУРСЫ РЭДАКТАРАЎ КАЛГАСНЫХ НАСЦЕННЫХ ГАЗЕТ

ЧЫРВОНАЯ СЛАБАДА. Чырвонаслабодскі РК КП(б)Б і рэдакцыя райгазеты «Калгаснік» правялі 3-дзённыя курсы рэдактараў калгасных насценных газет. На курсах рэдактары вывучалі Сталінскую Канстытуцыю, «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» і абменьваліся вопытам работы калгасных насценных газет.

Л. СЛАБОДСКІ.

СПРАВА АБ ШКОДНІЦТВЕ НА ЛЁЗНЯНСКІМ ПУНКЦЕ ЗАГОТЗЯРНО

Спецкалегія Вярхоўнага Суда БССР, пад старшынствам тав. Біксон у адкрытым судовым пасяджэнні ў Віцебску разглядзела справу аб шкодніцтве на лёзнянскім пункце Загатзярно.

Папярэднім і судовым следствам устаноўлена, што, не гледзячы на пастанову Саюзнага Ўрада аб прыняцці рашучых мер па барацьбе з заражэннем зярна кляшчом, загадчык лёзнянскага пункта Макараў і тэхнарук Ілльсон не толькі не выканалі гэту пастанову, але дапусцілі заражэнне значнай партыі зярна.

У выніку шкодніцкіх дзеянняў Макарава было заражона кляшчом 800 тон зярна.

Суд на падставе артыкула 69 К. К. БССР з ужываннем закона ад 2 кастрычніка 1937 г. прыгаварыў Макарава да пазбаўлення волі на 20 год з паражэннем у правах пасля адбыцця пакарання на 5 год.

Тэхнарук Ілльсон асуджан на 8 год пазбаўлення волі, як не прыняўшы мер для спынення шкодніцкіх дзеянняў з боку Макарава.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

— **Даклад на тэму: «У барацьбе з якімі ворагамі партыя Леніна—Сталіна дабілася перамогі соцыялізма ў СССР»** адбудзецца 31 кастрычніка, у 7 гадзін вечара ў Вялікім зале Дома партасветы. Дакладчык тав. Балоцін.

Намеснік адказнага рэдактара

І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ТАЙГА ЗАЛАТАЯ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
ДАЧКА ПАРТЫЗАНА

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
МАСКВА—ВОЛГА

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
АБРЭК ЗАУР

Гукавы кінотэатр «Спартак»
Крылаты маляр.

Гукавы кінотэатр
„ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“
Рыхтуецца да выпуску
новы гукавы маст. фільм

ЗА РАДЗІМУ

МЯНЯЮ ПАКОЙ 25 кв. м. у цэнтры, сонечны, на 2 пакоі. Згодзен на рамонт. Даведацца: вул. Кірава, 6, кв. 10.

АРЦЕЛІ БЕЛКААПІНСАЮЗА
ВЫПРАЦОЎВАЮЦЬ РОЗНЫЯ ВЫРАБЫ:
ТРЫКАТАЖНЫЯ, ШВЕЙНЫЯ, АБУТАК, МЭБЛЮ, ГАНЧАРНЫЯ, МЕТАЛААПРАЦОЎВАЮЧЫЯ вырабы (лыжкі, ланцугі Галя, шурупы і інш.).
ПЛЕЦЕНЫЯ КАРЗІНКІ розных фасонаў і размераў, БЕЗАЛКАГОЛЬНЫЯ НАПІТКІ, харчовыя прадукты і ХІМІЧНЫЯ ВЫРАБЫ.
Гандлёвая сетка ёсць ва ўсіх гарадах і раёнах БССР.

УСЁ ДЛЯ МУЖЧЫНСКАГА ТУАЛЕТА
ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ СВЯТ атрыман ВЯЛІКІ АСАРТЫМЕНТ ТАВАРАЎ
УСЁ ДЛЯ МУЖЧЫНСКАГА ТУАЛЕТА.
ВЯЛІКІ ВЫБАР ГАЛЬШТУКАЎ, КАЎНЕРЧЫКАЎ крухмальных і пікейных усіх размераў, ЗАПАНКІ, ПАДЦЯЖКІ, ПАДВЯЗКІ, НАСАВЫЯ ХУСТАЧКІ кішанёвыя шаўковыя, РЭМНІ спартыўныя, КАШАЛЬКІ, ПАРТСІГАРЫ, БУМАЖНІКІ, ШЧОТКІ адзежныя, галаўныя і для абутку, АПАРАТЫ ДЛЯ ВАСТРЭННЯ ЛЕЗВІЯЎ, БРЫТВЫ розныя, ПАРФУМЕРНЫЯ ТАВАРЫ, АДЭКАЛОН, МЫЛЬНЫ ПАРАШОК, ПУДРА і інш.
УСЁ МОЖНА НАБЫЦЬ
У МЕНСАЮЗУНІВЕРМАГУ на другім паверсе.
З 16 КАСТРЫЧНІКА ПА 6 ЛІСТАПАДА універмаг працуе З 9 ГАДЗІН РАНІЦЫ ДА 8 ГАДЗІН 30 МІНУТ ВЕЧАРА.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ІНСТЫТУТ МАСАВАГА ЗАВОЧНАГА НАВУЧАННЯ ПАРТАКТЫВА пры ЦК КП(б)Б

СЛУХАЙЦЕ РАДЫЁЛЕКЦЫІ ІНСТЫТУТА Ў ЛІСТАПАДЗЕ 1937 г.

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)

Вячэрнія перадачы па трансляцыі з Масквы

4, 10, 16, 20/XI—Меншавікі і большэвікі ў перыяд руска-японскай вайны і першай рускай рэволюцыі (1904—1907 г. г.) (4 лекцыі).

Дзённыя перадачы. Час перадачы 12 г. 30 м.

15, 20, 25/XI—Меншавікі і большэвікі ў перыяд руска-японскай вайны і першай рускай рэволюцыі (1904—1907 г. г.) (Лекцыя 1-я).

16, 21, 27/XI—Меншавікі і большэвікі ў перыяд руска-японскай вайны і першай рускай рэволюцыі (1904—1907 г. г.). (Лекцыя 2-я).

22 і 27/XI—Меншавікі і большэвікі ў перыяд руска-японскай вайны і першай рускай рэволюцыі (1904—1907 г. г.). (Лекцыя 3-я).

ЛЕНІНІЗМ

14/XI—Ленінізм-марксізм эпохі імперыялізма і пролетарскай рэволюцыі.
28/XI—Метад і тэорыя.

ГІСТОРЫЯ СССР

3/XI—Тэма лекцыі будзе абвешчана па радыё.
13/XI—Сярэдняя Азія і Закаўказзе да мангольскага заваявання.
23/XI—Усходняя Еўропа пад уладай манголаў-татар.

ПАЛІТЫЧНАЯ ЭКАНОМІЯ

Раздзел «Соцыялізм»

11/XI—Вялікая Кастрычніцкая рэволюцыя і асноўныя этапы соцыялістычнага будаўніцтва СССР. (Лекцыя 3-я).
19/XI—Соцыялістычная сістэма гаспадаркі і соцыялістычная ўласнасць (дзяржаўная і кааператыўна-калгасная ўласнасць).
26/XI—Ажыццяўленне прынцыпу — ад кожнага па здольнасці, кожнаму па працы.

Раздзел «Капіталізм»

9/XI—Рабаўладальніцкі лад.
17/XI—Феадальна-прыгонніцкі лад.
21/XI—Узнікненне простай таварнай вытворчасці і закон яе руху.
22/XI—Узнікненне грошай, іх сутнасць і функцыі.
25/XI—Першапачатковае накапленне і ўзнікненне капіталістычнай таварнай вытворчасці.

ЛЕКЦЫІ ДЛЯ АГІТАТАРАЎ

Па трансляцыі з Масквы.

5, 15, 27/XI—Тэмы лекцый будуць абвешчаны па радыё.

ЛЕКЦЫІ ДЛЯ КУРСАЎ КАЛГАСНАГА АКТЫВА

29/XI—Як у совецкай вёсцы перамог калгасны лад.

Разерв 1 і 2 лістапада.

Радыёлекцыі інстытута перадаюцца праз Менскую радыёстанцыю імя Соўнаркома БССР на хвалі 1442 метры з 18 г. 30 м. да 19 г. 45 м. па наступных числах: 4, 10, 14, 16, 20, 26, 28 і з 18 г. 30 м. да 19 г. 30 м. 1, 2, 3, 5, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 29 лістапада.

Даведкі аб вучобе па радыё, а таксама ўказанні, дзе знаходзіцца радыёаўдыторыя, можна атрымаць у райкомах КП(б)Б, МТС, палітаддзелах соўгасаў і транспарта, а таксама ў ІМЗО пры ЦК КП(б)Б.

Пытанні, якія ўзнікнуць у сувязі з праслуханай лекцыяй, накіроўвайце па адрасу: г. Менск, вуліца Карла Маркса, 47/30. БІМЗО.

ДЫРЭКЦЫЯ ІНСТЫТУТА.

Уп. Галоўлітбела № К—3095. Друкарня «Звязды», Менск, Савецкая, 63. Ю., Л., Б.